

ELŐFIZETÉS

HELYI:
 Egy évre 24 koron.
 Három hónapra 8 koron.
VIDÉKI:
 Egy évre 28 koron.
 Három hónapra 9 k. 40 f.
REKLAJMSZÁMOK:
 Mindenkoros polt az egyenes 20 fill.
 Mindenkoros polt az egyenes 16 fill.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI NAPILAP.

SZERKESZTŐSÉG:

Aradi és csanádi egyesült
 vasutak palotájában.
 TELEFON-SZÁM 57
KLADÓHVÁIAL
 Aradi Nyomda Résevény-
 Társaság.
 József főherceg-ut 22. sz.
 TELEFON-SZÁM: 161.

Arad, 1914.

FŐSZERKESZTŐ:
STAUBER JÓZSEF.

Szerda, július 15.

Mai számunk főbb közleményei:

- Bélyegvita a Házban.
- Elte mették Hartwigot.
- Elmaradt a belgrádi merénylet.
- Tragédia a Tátrában.
- A pénzügyigazgatóság az adómérséklés ellen.
- Romlott hús, hamisított paprika, penészes kenyér.
- Tisza István gróf bécsi útja.
- Mladin Miklóst szabadlábra helyezik.
- Letartóztatott szinigazgató.
- Állami színház a Népeperában.
- Telbiz Károly meghalt.
- Olaszország mozgósít.
- Bombamerénylet hire a rendőrségen.
- Kétezer korona egy balesetért.
- Cailleuxné bírái előtt.

Apponyiék családi kötelessége.

Arad, július 14.

Az ellenzék mámoros örömmel fogadta a képviselőház mai ülésén, hogy a kormány nevében professzor ur Balogh reflektált a stempli-törvényjavaslat tárgyalása alkalmával elhangzott ellenzéki okoskodásokra. Hogy az igazságügyminiszter sorra lecáfolta őket s rendre bebizonyította az eddig elhangzott koalíciós érvek gyöngé, értéktelen voltát, azt olyan hozzával fogadták, mintha Baloghot a saját táborukban üdvözölhették volna. Ugyanis Apponyiék oldalán amiatt panaszkodtak, hogy a kormány semmibe se veszi az ellenzéki főlshólalásokat, s egyáltalán nem is tekinti beszédeknek a parlament márvány falait megremegtető menydörgeket. Ha a kormány esetleg vissza-

gorombáskodik, ha egy-egy miniszter letromfolja őket, az mind nem baj. De hogy nem vesznek róluk tudomást, ez a legnagyobb alkotmánysérelem. E tekintetben hasonlítanak a kezdő poétához, aki legelső könyvével repül ki a könyvpiacra s reszkető kíváncsisággal lesi a kritika megnyilatkozását. Ha ledorongolják is a könyvét, büszkén, ragyogó arccal viszi haza az ujságlapot.

— Hiszen ez az ujság agyoncsapta a könyvedet!

— Nem baj. Jobb így, mintha agyonhallgattak volna. Fődolog, hogy írjanak rólam.

Ime, ezt a fődolgot ma elérték az ellenzék csüggedt szónokai s Balogh miniszter beszéde fölött érzett örömknek leplezetlenül kifejezést is adtak. Csakugyan nem szép dolog a kormánytól, hogy eddig nem vett tudomást az ellenzéknek a bélyeg-törvényről megnyilatkozó önfeláldozó viselkedéséről. Apponyi Albert mai beszédében helyesen jellemezte a helyzetet, a mikor szemére hányta Tiszáéknak, hogy „nem felelhet meg az alkotmány szellemének az, amit a munkapárt csinál. Nyáron tárgyalatják az új törvényjavaslatokat, s így elvonják az ellenzékét családi kötelességük teljesítésétől.”

Családi kötelesség alatt a függetlenségi párt örökös diszelnöke bizonyára a fürdőzést, a Karlsbadban, Nauheimban, vagy a Lidón való üdülést értette. Ez már csakugyan lovagiatlan eljárás a lovagias magyar

nemzet kormányától. Csakugyan tekintettel kellett volna lenni arra, hogy Eitner Zsigmondnak gyerekei is vannak, akik Cirkvenica homokjában nem tudnak a napon sütkérezni, ha az apjukat nem érzik maguk mellett s ha a papájuk nemzetvédő szerepében így kénytelen közbeszólni: „Ez a kormány menjen vissza a sóhivatalba!”

A kormány igazán helytelenül cselekszik, amikor nyáron is tárgyalat a parlamentben, holott ősi idők óta az volt a honatyák nyári kötelessége, hogy juniustól októberig erőt gyűjtsenek — a téli szórakozásokhoz. Baloghék elfeledkeznek az ellenzék családi kötelességéről, Apponyiék pedig azt hiszik, hogy az ország már elfelejtette a koalíció családi politikáját. Hát tettek-e az urak egyebet egész esztendőben családi kötelességük teljesítésénél? Amikor a sajtótörvényt és az esküdtszéki reformot kellett volna megbuktatni, miért ragaszkodtak annyira családi kötelességük teljesítéséhez? Most a közigazgatás államosításáért fáj a fejük, pedig ez a törvénytervezet még Andrásyék méhében fogamzott meg. Bismark szerint csak az ökor következetes, mert mindig szénát eszik. Rossz politikus az, aki még hat év után is ragaszkodik elveihez. Ők pedig nem akarnak rossz politikusok lenni. S különben is akkor az ő számukra készült volna ez kortestörvénynek.

Hiszen nem mondjuk mi: van némi alapja annak a panaszos sóhaj-

Az eleven szobor.

Írta: Szini Gyula.

— Az élet — mondta lord Juverness, — sulyos és értéktelen rög...

De nem hiába öntött magának egy pohárkával a Canadian Klub whiskyjéből, mert így folytatta:

— Annak a kezében azonban, aki meg tudja tisztítani, finomítani, csiszolni, valóságos briliánssá válik, amelynek minden facetteje ezerszeresen visszaveri a nap sugarait.

Ehhez a mondáshoz hozzá kell gondolni egy pompás smoking room-ot, amely ugyan nem volt lordé, de palisanderfa-burkolatával, süppedő tüliszi szőnyegeivel, disznóbőr-karosszékeivel és kereteivel, vert vörösréz-ornamenteivel, ezeregyéji elektromos méceivel, kényelmével, gazdagságával egészen elfeledtette az élet ezer gondját.

Hogy teljes legyen a földi paradicsom, a dohányzó-szoba nagy baie-ablakai olyan kertre nyíltak, hol a változatos, szimpompás és mámoros orchidák már alantasabb virágot nem tűrtek meg.

A kert közepén képrázatos fehér márvány nimfaum magasodott, mint valaha a római császárok palotájában és a szökőkutat karrarai márványszobor díszítette. A Medici Venus alakját mutatta a szobor, de az arca minden amerikai ember előtt ismerős volt.

Chelidon Molly amerikai színésznő klasszikusan szép és gyújtó arcvonásai voltak a hi-

deg kőbe vésvé. Molly nem hiába állt itt márványban. Sok köze volt az egész házhoz és különösen a ház igazi gazdájához, mister White-hez.

White urnak Chicagóban milliói, felhőkarcolói és gazdag vállalatai voltak. Ugyanott élt a családja is, felesége, felnőtt fiai, hajadon leányai, míg ő maga a nagy hősegek és egyéb kínálkozó alkalmak idején abba a kis tündérkastélyába menekült, amely számos mértföldnyire Chicagótól magányosan, megközelíthetetlenül állt és amelynek legfőbb díszje Chelidon Molly márványszobra volt.

Az „Aphrodisia” nevű kastélynak felvonóhidja is volt, amely csak olyan autók előtt ereszkedett le, amik megadták a titkos-jelét a toronyörnek. Ez a jel minduntalan változott, hogy árulás ne történhessék.

Maga a kastély, a mely folyó partján épült, Stamford Clive építőművész alkotása volt és a pizai híres „La Spina” góthikus csipkés remekművének mintájára épült. A legjelesebb amerikai festők és iparművészek díszítették a falait, amelyeken nem családi házakra való freskók pompáztak. Ovidius „Szerelmei”-ből, Titus Petropikus „Satiricon”-jából, Boccaccio, Straparola és más olasz novellisták műveiből voltak merítve a freskók pajkos témái. Az Aphrodisia-kastély egyéb titkait csak mister White befentes barátjai ismerték.

A kastély lelke és igazi parancsnoka lord Juverness volt, White ur legjobb barátja. Juverness egyenesen az az ember volt, aki ame-

rikai milliárdosok „maitre de plaisir”-jének született. Negyven éves koráig a legnagyobb ambícióval pazarolta el apai örökségét, de ezalatt legalább beutazta az egész világot, megismerte az embereket és különösen a nőket.

Angliában már csak abból élt, amit gyanus hitelesítők folyósítottak neki. Amióta azonban Amerikába költözött és mister White barátja lett, megszűntek sulyos anyagi gondjai. Nagyszerűen értett ahhoz, hogyan lehet a más vagyont is pazarolni és ezt annál nyugodtabban tehette, mert White ur vagyona kimeríthetetlen volt.

Juverness úgy vigyázott az „Aphrodisia”-kastélyra, mintha valamely szentély volna, ahová a mindennapi gondokat nem szabad elhozni. Az amerikai üzletemberek még ott is össze akartak néha bujni és üzleti dolgokról, tervekről beszélni. Juverness ilyenkor nyomban ott termelt és szeretetreméltó erélyességével kikergette „Aphrodisia”-ból a börze ördögét.

Sokkal nehezebb feladata volt, hogy féken tartsa a hirtelen meggazdagodott emberek tomboló életvágyát. Lord Juverness úgy érezte magát köztük, mint a piperés rokokó márkai a durva röhögésű landsknechtek közt.

— Ne felejtsek el, — magyarázta nekik, — hogy egy milliomesnak épp olyan gyomra van, mint az utolsó oldboynak. Háromszor egymásután még mister Rockefeller sem tud vésorázni. Nem azon van a suly, hogy mennyit élvezünk, hanem azon, hogy miként! Az élvezeteket nem lehet fokozni csak a saját fi-

tásnak, hogy a bélyegtörvény, a szeszipari és a közigazgatási törvényjavaslat is pihenhetne őszig. De ne reklamálják a pihenést Apponyiék, akik az alkotmányvédő törvényjavaslatok téli tárgyalásairól dobattatták ki magukat, hogy édes nyári álmukat alhassák. Ne jajveszékjenek a munka miatt, hanem csináltassák meg régi receptjüket Gerő őrnagy patikájában: vezettessék ki magukat és — teljesítsék családi kötelességeiket.

Bélyegvita a Házban.

(Az igazságügyminiszter beszéde.)

Fővárosi tudósítónktól.

Budapest, július 14.

A képviselőház ma folytatta az illetékről szóló törvényjavaslat tárgyalását. Elsőnek Balogh Jenő igazságügyminiszter szólalt fel és hosszabb beszédet mondott a javaslat mellett. Utána több ellenzéki felszólalás volt. A Ház holnapi napirendjén is az illetékvita szerepel.

Az ülést pontosan tíz órakor nyitotta meg az elnök. Az ellenzék is és a munkapárt is szép számban vonult fel. Beöthy Pál jelentette, hogy az olasz parlament részvétét fejezte ki a szerajevói merénylet fölött. A Ház a bejelentést tudomásul vette, ezután áttértek a napirend tárgyalására.

Balogh Jenő igazságügyminiszter állott fel szólásra. Kifogásolták, úgymond, hogy a kormány részéről nem történt felszólalás. Ez időszertlenül és megokolatlan, mert az ellenzék kijelentése szerint az illetékvita három hétig is eltarthat, ennél fogva nem akart elébe vágni a szónoklatoknak. Tüzetesen akart reflektálni az elhangzott beszédekre, majd Apponyi Albert grófot akarja idézni.

1913. év novemberében Apponyi Albert gróf ünnepélyes deklarációt olvasott fel, amelyben kijelentette, hogy az ellenzék a rendes parlamenti munkát lehetetlennek tartja, ellenben, hogy ha fontos alkotmánybiztosítékot vagy közsabadságot veszélyeztető, vagy anyagi romlást hozó törvényjavaslatokról van szó, akkor felemeli szavát. (Ugy van, ugy van, a baloldaltól.) Ezt az elvet az ellenzék elbagyta. (Nagy zaj.)

Sümege Vilmos: Mi nem változtattuk elveinket, ön változtatja állandóan meggyőződését.

Balogh Jenő: A javaslat nem fenyegeti az alkotmányt és a közsabadságokat (Zajos helyeslés a munkapárti oldalon.) Ezután a miniszter védekezik az ellen, hogy nem készítettek elő tüzetesen a törvényjavaslatot, sorra veszi a szónokokat, akiknek beszédeiből azt igyekszik megállapítani, hogy a javaslat megfelelő előkészítésben részesült. Ezután beszél arról a kérdéstről, hogy a polgári törvénykönyv tárgyalására kiküldött bizottságban az ellenzék nem vesz részt. A szónokok egész bünlajstromot vetettek a szemére a kormánynak azért, mert nem törődik az állami alkalmazottakkal, hogy a bíróságokat elhanyagolja. Ezzel szemben ő a való tényállást adatokkal világítja meg. A bírák és ügyészek személyi járandóságaira 4,648,000 koronával többet fordítottak ezidén, mint 1912-ben. Ez az összeg mutatja, hogy a kormány eléggé szíven viseli a bírósági alkalmazottak érdekeit. Ami az előléptetési viszonyokat illeti, ennek illusztrálásáról szintén csak számadatokra hivatkozik, hogy 1912-ben 716 igazságügyi alkalmazott lépett elő, 1913-ban pedig ezernyolcszázharminc. A várakozási idő szintén megrövidül, ezerkilencszáztizenkettőben három és fél év volt, most egy év és két vagy három hónap. Tavaly 90 új állást szervezett, ami szintén jó hatással van az előléptetési viszonyokra, úgy, hogy még a folyó évben lehetővé teszi azt, hogy 600 bíró lépjen elő magasabb fizetési osztályba. Az egyik szónok szemére vetette a kormánynak, hogy ennek a javaslatnak a keretében nem oldja meg a végrehajtói kérdést. Megállapítja, hogy ez nem tartozik a javaslat keretébe, hanem az igazságügyi szervezeti törvénybe. A kormány hosszabb idő óta tüzetesen foglalkozik a végrehajtói kérdéssel, számításokat is végzett, csak hogy ez nagyon komplikált kérdés, mert a végrehajtók államosítása, olyan súlyos pénzügyi terhet róna az adózó államra, amellyel az adózó polgárokat terhelni nem lehet. Nem helyes megoldása a végrehajtói kérdésnek az államosítás, mert a visszasságokat és nehézségeket, amiket mindenki ismer, nem szünteti meg. Azt is felhánytá a kormánynak, hogy az ügyvédek érdekében nem tesz semmit. Ezzel szemben konstatálja, hogy másfél év alatt 63 ügyvédet nevezett ki részint bíróvá, részint jegyzővé és az ügyvédjelöltek szavait tette át a járásbírókhoz és törvényszékekhez joggyakorlókhoz és jegyzőkhöz. A kormány állandóan iparkodik az ügyvédek érdekét előmozdítani és ebben a tekintetben igen jelentős lépés az, hogy a központi járásbírószékek szeptember elsején már megkezdik működését. Örvend, hogy szociális téren is közreműködhetett az ország javára. Az előkészítésre és a pénzügyi részre vonatkozó kérdésekkel nem foglalkozik és még egyszer kijelenti, hogy az

ellenzéknek a javaslat előkészítésére vonatkozó állításai teljesen alaptalanok. (Hosszantartó éljenzés.)

Apponyi Albert gróf az ellenzék óvációja közben áll szólásra. Nem akart felszólalni, de az igazságügyminiszter provokálta erre. Először is meg akarja cáfolni az igazságügyminiszternek az ellenzékre vonatkozó kijelentéseit, majd pedig néhány megjegyzést is óhajt fűzni a tárgyhöz. Örvend, hogy a miniszter megtörte a tárgyalás egyoldalúságát, mert így végre kölcsönösen vitathatják meg a kérdést. A tárgyra térve, azon kezd, amit az ellenzéken már többen mondtak, hogy az illeték alapján véve nem jogos, hiszen a polgárok megadóztatása azért történik, hogy bizonyos ellenszolgáltatásokat élvezhessenek. Felel Balogh miniszternek arra a kérdésére, hogy miért tért le az ellenzék az 1913. évi álláspontjáról, amely szerint nem vesz részt az ellenzék a képviselőház normális tanácskozásában. Kijelenti, hogy az ellenzék ma is ragaszkodik ahhoz az álláspontjához, hogy a normális parlamenti élet feltételei hiányoznak.

A miniszter konstatálta, hogy a munkapárt és a kormány a legnagyobb előzékenységgel sietett az ellenzék segítségére abban az irányban, hogy ennek az álláspontjának megváltoztatása ne essék nehezére. A munkapárt és a kormány apró előzékenységei azonban nem tüntetik el azt a fundamentális tényt, hogy az ellenzék jogaitól van megfosztva.

Rakovszky István: Aljas fogások!

Lévay Lajos báró: Rendre!

Elnök: Rakovszky Istvánt rendreutasítja.

Apponyi Albert: Előbb a jogrendet kell helyreállítani s csak azután van helye az előzékenységeknek. Ismétli, hogy az ellenzék tovább is ragaszkodik eredeti álláspontjához, de ezzel magát nem engedi megfosztani attól a jogtól, hogy a nemzethez szóljon a legalkalmasabb szövegekről.

A képviselőház délutáni ülésén Sággy Jackó Pál, Kelemen Samu, Frey János és Egry Béla szólottak még a vitához, a Ház ezután elhatározta, hogy a legközelebbi ülést holnap délelőtt tartja, napirenden az illetékjavaslattal. A holnap délutáni ülésen öt órakor áttérnek az interpellációkra. Ot interpelláció van bejegyezve és pedig Apponyi Albert grófe a szerb mozgalom tárgyában, Szemere György a szerajevói összeesküvés és annak belgrádi vonatkozásai tárgyában, Polónyi Dezső a szerbiai magyar alattvalók biztonsága tárgyában, Huszár Károly a villamos elgázolások tárgyában és Mezőssy Béla a boszniai kormányzási viszonyok tárgyában.

nomságukat, amivel az élvezettel szemben állunk. Finomságra, uraim, finomságra kell törekedni!

Négy évig állt már fenn az „Aphrodisia” és még senki sem tudott róla, csak azok, akik a szép élvezeteknek mintegy titkos és szent szertartására gyülekeztek oda. A legdehűsebb eget is azonban hirtelen felhők fátyolozhatják el és „Aphrodisia” egére is váratlanul komor, villámterhes felleg tornyosult.

Chelidon Molly színésznő, aki háziasszonyi szerepet vitt a kastélyban, egy napon ázzal az ötlettel állt elő, hogy ő maga foglalja el a saját karrarai márványszobrának a helyét. A Vénusz-szobor, mintha csak sejtette volna, hogy valamikor át kell engednie a helyét az eredeti modellnek, csavarra járt. Lord Juverness mindjárt rosszat sejtett és tiltakozott a színésznő szeszélye ellen. De ezuttal nővel állt szemben és hiábavaló volt minden szeretetreméltó erélye.

Chelidon Molly csak öt percet kért a maga számára, hogy a szobrot helyettesíthesse, de ép ez az öt perc lett válságossá a kastély életében. Alighogy Chelidon Molly elfoglalta a helyét a szobor talapzatán, megtörtént a botrány.

Mister Green, a chicagói gyapjukirály, alattomos módon közeledett Molly felé és egy cédulát csempészett a kezébe. Miss Chelidon elolvasta a titkos üzenetet és ügyetlenségéből vagy szándékosan kiejtette a kezéből az összegyárt papirszeletet.

Mister White észrevette a cédulát, föl-emelte a földről és elolvasta. Csak ennyi volt rajta:

„Drága Molly! Hagyja itt White-et, ezt a csuf, vörös majmot és szökjék meg velem Párisba. Három nap alatt husz milliót nyertem a börzén. Green.”

Mister White elsápadt a dühtől, odarohant Mister Greenhez és megfélekezve házigazdái nivoltáról, areul ütötte vendégét.

Ez a csattanás messzire elhangzott. Az emberek egy pillanatig kővé meredten bámultak egymásra. Aztán, mintha a pofon csak jel lett volna általános verekedésre, az emberekből kitört az indulat, amit lord Juverness éveken át tudott féken tartani. Eles, rikoltó szóváltások után csakhamar az egész társaság egymás hajába kapaszkodott. A drága szőnyegek amerikai dollárkirályok hempergetek és vadul csapkodtak egymást ököllel.

Lord Juverness halotthalványan nézte ezt a jelenetet. Aztán leroskadt egy karosszékebe és onnan bámulta a hirtelen megbomlott emberbolyt. A váratlan viharon csak a szobor nevetett, aki az egész bonyodalmat okozta. Molly a talapzaton a kacagástól az oldalát fogta.

Lord Juverness-t ez a nevetés tértette magához. Azok a verekedő emberek ott a földön nemesak az Aphrodisia-kastély végromlását jelentették, hanem lábbal tiporták a lord egész filozófiáját, életművészetét. Juverness érezte, hogy cselekednie kell. Hirtelenben nem jutott más az eszébe, mint hogy leszaladt a

kapuba és kiadta a parancsot, hogy a föl-vonóhidat föl kell robbantani dinamittal. A mint ez megtörtént, a kastély el volt zárva a világtól.

— Most már legalább nyugodtan gondolkodhatom, — szólta magában Juverness. — Akár agyonüthetik egymást a bolond amerikaiak, innen addig ki nem mennek, míg meg nem békülnek. Sejtettem, hogy ennek a vihar-nak egyszer ki kell törnie, de egy Juverness, nagy hadvezérek unokája, nem engedheti meg, hogy ilyen esőcselék viharja elsöpörje!

Nyugodtan fölment a kastély őratornyába és onnan végignézett a vidéken. Csak most értette meg, hogy voltaképp mit akadályozott meg. Megállította, kívül rekesztette a kastély falain az egész világot! A riporterek hada nem fogja fölverni az „Aphrodisia” esőndjét. A kábelek nem fogják világgá röpiteni a milliárdosok botrányát.

Amint ezek az urak ki fogják aludni mámorukat, ők maguk lesznek rajta, hogy a botrány híre ki ne szivarogjon a kastély falai közül.

Juverness leült a torony kő csipkés peremére és tovább gondolkodott. Érezte, hogy valami hiányzik, valami még nem kész jövődő terveiből. Végre rájutott, hogy mi a bökkenő. A férfakkal még tudott rendet tartani, de nő is volt a dologban. És ez a nő okozta az egész felfordulást. Ha Molly most ott lett volna a toronyban, Juverness habozás nélkül ledobta volna őt a mélységbe.

Elmaradt a belgrádi merénylet.

(Giessel báró nyilatkozata. — Szerb félhivatalos cáfolat.)

Távirati tudósítás.

Belgrád, július 14.

A belgrádi osztrák-magyar kolónia tagja sorában hétfőre elült az a lázas izgalom, amelyet a készülődő progromról elterjedt hírek kellették. A követség maga is megnyugtató jelentést küldött Bécsbe, jelezve, hogy az erélyes fellépés következtében elmaradt az osztrák-magyar alattvalók ellen hirdetett progrom.

Reggelre elhagyták a követségi palotát azok is, akik báró Giessel Vladimir követ intézkedésére ott töltötték az éjszakát. Ezek a halálra ijedt emberek, akik értéktárgyaikkal együtt a követségre menekültek, alig győzik dicsérni a követ feleségének szeretetre méltóságát és mindenre kiterjedő figyelmét.

A báróné egész éjszaka ébren volt, ő maga gondoskodott arról, hogy megriadt alattvalóink minél teljesebb kényelmet találjanak és még késő éjszaka is telefon és küldöncök útján érdeklődött azok iránt, akik az éjszakát a követségi palotán kívül töltötték.

Jelt adtak a merényletre.

Mikor Giessel báró hiteles forrásból értesült arról, hogy a már több ízben említett orosz anarchisták a követség palotáját levegőbe akarják röptetni, Pongrácz gróf követségi titkár nyomban elküldötte Pasics után azzal a meghagyással, hogy addig ne nyugodjék, amíg meg nem találta és személyesen nem adja át neki az üzenetét, amelyben sem kérelem, sem az aggodalom kifejezése nem volt. Csupán arra szorított Giessel, hogy értesítse a miniszterelnököt, hogy hiteles tudomással bír arról agalád merényletről, amely a monarchia alattvalói és főleg a követségi palota ellen terveznek az orosz anarchisták és komitácik, akik közel kétszázán érkeztek erre a napra Belgrádba. Pasics nagyon megijedt, mert egy szót sem felelt Pongrácz grófnak.

Most utólag derült ki, hogy

miért maradt el a merénylet és a pogrom.

A katonapárt, a királygyilkosokkal és az országban mind nagyobbodó ellenzékkel Pasics ellen szövetkeztek és ezek akarták inszenzálni a pogromot. A megbeszélés szerint úgy volt elhatározva, hogy jelzésül

három rakétát eresztenek fel tizenegy óra tájban.

Az első rakéta explodálása erős vörös lánggal végződött. Tizenöt perc múlva kellett volna következnie a másodiknak s ugyanennyi idő múltán a harmadiknak,

Minthogy sem Pasics, sem Protics, a belügyminiszter, sem a rendőrprefektus kellő időben nem tudták megtalálni az orosz anarchistákat, csak az első rakétajelzés után vették körül csendőrkordonnal a merénylőket és

így maradt el a másik két rakétajelzés.

Ez a kontemplált merénylet elmaradásának hiteles története. Éjfélkor már megkettőzött rendőrorjáratok cirkáltak a városban, a prefekturán készenlétben volt az egész őrség, de apróbb tüntetéseken kívül, amelyet a kalimagdánból hazatérő fiatalság rendezett, nagyobb rendzavarás nem történt.

Giessel báró a merényletről.

Giessel Vladimir báró belgrádi követünk délután fogadott egy hírlapírót, akinek a pogrom rendezéséről ezeket mondotta:

— Vasárnap délután félöt óra tájban egyszerre több helyről is hirt kaptam arról, hogy a követségi palota és a Belgrádban lakó osztrák-magyar alattvalók ellen

bombákkal felfegyverkezett komitácik merényletet terveznek.

Azonnal magamhoz kérttem Pongrácz gróft, akinek utasítást adtam, hogy okvetlenül beszéljen Pasicscsal, keresse mindenütt a városban s akárhol találja is, közölje vele, hogy

védelmet követelnek az osztrák és magyar alattvalók számára.

A követségi titkár útján figyelmeztettem Pasicsot, hogy

őt teszem felelőssé az esetleges következményekért.

Pasicsot figyelmeztetésem nem lepte meg nagyon, ő maga is tudott arról, hogy készül

valami. Hiszen ezt másnap be is vallotta nekem.

— Nekem, mint belgrádi követnek, ezek után az volt a kötelességem, hogy a veszedelmre felhívjam itt élő alattvalóink figyelmét. A követségi személyzet végigjárta a várost és az osztrák és magyar honpolgárokkal közölte, hogy személy- és vagyonszükségük érdekében kívánatos, hogy a vasárnapi éjszakát lehetőleg Zimonyban töltsék, vagy pedig a követségre jöjjenek, ahol gondoskodás történik róluk. A követség személyzetének meghagytam, hogy nincs ellenvetésem az ellen, ha azok, akik családtagjaikkal nem exterritoriális területen laknak, Zimonyba mennek át. Így is történt. Nálunk a követségen negyvenöt ember halt, sokan szállókban béreltek szobát, mások pedig az utolsó hajójáráttal Zimonyba mentek. Zimonyban, mint hallom, egész éjszaka bizonytalanságban voltak az emberek, de hát nem történt semmi sem, illetőleg erélyes figyelmeztetésem folytán elmaradt az, amit terveztek.

— Ma délután kaptam Vukovics zimonyi rendőrfőnök értesítését, hogy két orosz anarchista Kragujevácból Belgrádba jön, hogy a követségi palotát felrobbantsák. Ezekon kívül is vannak készülődő merényletekről értesüléseim, lehet, hogy a temetés után is lesz valami, de hát egyebet nem tehetek, minthogy tudomásul veszem a dolgokat s felsőbb helyen jelentést teszek róluk. Én katoná vagyok és nem félek, de kötelességemet teljesíteni fogom és megvédem osztrák és magyar honpolgáraink érdekeit. Más eszköz, mint a szerb kormány felelősségre való vonása, nem áll rendelkezésemre. A hangulat izgatott, engem méregkeverőnek és gyilkosnak nevezett el a szerb sajtó és a hihetetlen izgatásnak a pogrom lett volna a következménye. Most, e pillanatban csend van, hogy meddig, azt nem tudhatom. Mi készen vagyunk minden eshetőségre s én igazán szeretném, ha már túl lennék a bizonytalanságon.

A monarchia lépése.

Berlinből jelentik: Diplomáciai körökben azt hiszik, hogy a monarchia lépése Belgrádban rövidesen megtörténik. Több lapnak azt a híré, hogy a monarchia ki fogja jelenteni, hogy Szerbia és Montenegró egyesülését nem tűrné el, nem tartják hitelt érdemlőnek és azt hiszik, hogy a monarchia pusztán a szerajevói vizsgálat eredményére fog szorítkozni. A német kormány még nem is ismeri a monarchiának Belgrádban teendő diplomáciai lépésének részleteit, hajlandó azonban arra, hogy a monarchiát Belgrádban a leghathatósabban támogatassa.

Nincsen katonai előkészület.

Bécsből jelentik: A Militärische Rundschau megcáfolja az osztrák-magyar katonai előkészületekről elterjedt híreket és megállapítja, hogy a monarchia jelenleg semmiféle katonai előkészületet nem tett, ezek megtételét terve se vette. Egyben konstatálja, hogy jelenleg Bosznia-Hercegovinában ötven ezred van felemelt békelétszámban (százhusz ember egy században, egy-egy gépfegyverrel), s minthogy a legénység nagyobb mérvű gyakorlatozásokat is végzett, teljesen harcra késznek tekinthetők az itt lévő csapatok.

Félhivatalos cáfolat a merényletről.

Belgrádból jelentik: A mai nap teljes csendben és nyugalomban folyt le.

Belgrádból jelentik félhivatalosan: Az utóbbi napokban forgalomba került összes hírek teljesen alaptalanok s egyrészt a belgrádi lapok izgatására, másrészt a belgrádi osztrák-magyar kolóniában uralkodó izgatottságra vezethetők vissza.

— Ah, de egy szép nőt nem lehet észrevétlenül eltenni láb alól, — sóhajtott magában.

Sorba szivta a finom cigarettákat. Gondolkodott. Végre az ötödik szivarkánál felkiáltott:

— Megvan! Megvan mentve „Aphrodisia” jövője és lord Juverness existenciája! Hogyan? Lehet-e ezen akár egy pillanatig is tovább gondolkodni?

Vidám füstgomolyagot bocsátott ki a száján.

— Feleségül veszem Molly kisasszonyt! Lordné lesz belőle és ez a hiúságát ki is fogja elégiteni. Azontul pedig újra az én kezemen lesz az „Aphrodisia” sorsa. Csend és rend lesz itt. Szeretném látni azt az embert, aki engem tud féltékennyé tenni!... aki engem tud a sodromból kihozni!... Ugy van, feleségül veszem Mollyt és ezzel újra béke, egyetértés, öröm fog az „Aphrodisia”-ba költözni.

Ujongott örömeiben, csaknem táncra akart perdülni, akkor egyszerre eléje toppant Chelidon Molly.

— Hol bujkál maga itt? — kérdezte a színésznő. — Már mindenfelé keresik. Az urak haza akarnak menni.

— Verekednek még? — kérdezte lord Juverness.

— Most már csöndesebbek. — felelte Molly. — Mister Green bocsánatot kért mister Whitétől és mister White bocsánatot kért mister Green-től.

— És maga?

— Én az egész idő alatt, — felelte Molly, — majd megpukkadtam a nevetéstől.

— Molly! — szólt lord Juverness. — Komoly kérdésem van önhez. Akar-e a feleségem lenni? Akar-e lady Juverness lenni és a legmagasabb angol arisztokrácia körébe lépni?

Molly csodálkozva nézett végig a lordon.

— Juverness, meg van bolondulva? — kérdezte.

— Nem, Molly, — felelte a lord, — a legkomolyabban, a legőszintebben kérem meg a kezét. Mindig attól tartottam, hogy az „Aphrodisia” vendégei össze fognak verekedni maga miatt. Ez ma el is következett. Nem akarom, hogy a jövőben ez újra megtörténhessen, Molly, maga okos leány, ért engem!

— És azt hiszi, lord Juverness, — kérdezte Molly, — hogy ha a maga felesége leszek, akkor az emberek nem mernek közeledni hozzám?

— Epp ellenkezőleg hiszem, kedves Molly, és ezért kérem én még egyszer, legyen a feleségem. Én csak azt akarom, hogy rend, béke és nagyon jó modor uralkodjék az Aphrodisia-kastélyban. Adja ide a kezét Molly.

Molly megint végignézett a lordon, fölnevetett és nyujtotta a kaocsóját, amelynél fehérbet és puhábbat nem termett Amerika. A lord nagy tisztelettel megcsókolta a kezét és mély megilletődéssel mondta:

— Lady Juverness! Én magát mint szobrot veszem el feleségül. Én vagyok az új Pygmalion...

Olaszország mozgósít.

(Ujabb harcok Albániában.)

Távirati tudósítás.

Durazzo, július 14.

Durazzóból jelentik: Tever tábornok jelenti Valónából, hogy a helyőrséggel együtt kivonulni készül, mert a város pozíciója olyan kedvezőtlen, hogy a csekély számú helyőrséggel nem tudná tartani a felkelőkkel szemben.

Durazzóból jelentik: Megbízható hírek szerint Valóna környékén megkezdtek a harcot a felkelők. Két olasz gőzös utban van, hogy az alattvalóknak szükség esetén védelmet nyújtsanak. A Durazzo előtti flottilla egy része holnap Valónába megy.

Milanóból jelentik: Az „Avanti” jelenti, hogy a tartalékosok behívása Olaszország albániai expedícióját jelenti, amely expedíció az osztrák-magyar monarchiával való egyetértésben történt. A párizsi hetedik tüzérezredet, amely löveggyakorlatokat végzett, mozgósították és ismeretlen rendeltetési helyre utasították. A Casertában fekvő csapatok is parancsot kaptak, hogy legyenek készen az albániai utra. Politikai körök véleménye szerint ezek az intézkedések kézzelfogható jelei az albániai expedíciónak, amelyet főleg Berat bevétele és az a körülmény tett szükségessé, hogy az epiróták már bevonultak Tielibe. Tiel Valóna előtt fekszik s így már az olasz érdekek is veszélyeztetve vannak. Nem nyújt megnyugvást az olasz kormány az a kijelentése sem, hogy Zograf fölkelvezér megparancsolta katonáinak, hogy ne vonuljanak be Valónába. Az idő rövidségét tekintve, hosszabb megfontolásra nincs idő, gyors cselekvésre van szükség. Valóna előtt egy osztrák magyar és egy olasz hadihajó áll, amelyek a monarchia és Olaszország alattvalóinak élete és vagyona megvédésére elegendők, de nem képesek Olaszország érdekeit kellő védelemben részesíteni.

Letartóztatott szinigazgató.

Sikkasztásért jelentette föl a pénztárnoka.

Fővárosi tudósítónktól.

Budapest, július 14.

A pestvidéki ügyészség vizsgálóbírája tegnap letartóztatta Halász Alfréd szinigazgatót, az erzsébetfalvai szinársulat igazgatóját. Halász Alfréd a múlt hónap 30-án, mikor az esemény esedékes gázi kifizetés volt soron, hirtelen eltűnt.

A rendőrségnél ekkor Gabányi Jenő, a szinársulat pénztárosa, akinek ezer korona óvadéka volt Halásznál, sikkasztás miatt följelentést tett Halász ellen. Halász, akít az anyagi gondok idegbeteggá tették, Badenba ment és onnan értesítette a feleségét, hogy egy Baden melletti szanatóriumban tartózkodik. Halászné Réti Pál színházi ügynökkel Badenbe utazott és a múlt hét végén Pestre hozta férjét.

Gabányi Jenő ekkor feljelentést tett a rendőrségnél, hogy Halász Alfréd Budapesten van. A vizsgálóbíró erre elfogatta.

Halász Alfréd fölbevezést adott be a letartóztatás ellen, azt vitatta hogy Gabányi óvadéka csak szeptember 1-én fog lejárni. A vádtanács a napokban dönt ebben a kérdésben.

Kérdést intéztünk Halász Alfréd letartóztatása dolgában az Országos Színészegyesülethez, ahonnan a következő fölvilágosítást kaptuk:

— Hivatalos tudomásunk nincs a letartóztatásról. A tizenegy tagú szinársulat júniusban Erzsébetfalván működött, de olyan mostoha viszonyok között, hogy Halász nem tudta

fizetni a tagok gázsiját s emiatt faképnél hagyta a társulatot. A direktor nélkül maradt színészek és színésznők erre konzorciummá alakultak s elhatározták, hogy továbbra is együtt maradnak. Erzsébetfalváról Gödöllőre mentek, ahol most jól megy a soruk, mert a közönség erősen látogatja az előadásokat. Halász Alfréd egyéb viselt dolgairól nincs tudomásunk. Régebben a Vigszínház tagja volt s három évvel ezelőtt kapott egyesületüktől direktori engedélyt. Az első két évben a Dunántul működött szép sikerrel, de egy év óta üldözte a balsors.

Eltemették Hartwigot.

(Nyugalom és rend a temetésen.)

Fővárosi tudósítónktól.

Belgrád, július 14.

Ma délelőtt kilenc órakor ment végbe Hartwig Miklós, Oroszország belgrádi követének temetése. A szerb főváros hétfő óta gyászpompában van. Nincs ház, amelyen ne lenne fekete zászló. Az üzletekbe kitették az elhunyt követ arcképét, sok helyen gyászdrapériák vannak a kirakatokban, másutt pedig a gyászjelentéseket állították ki.

Az orosz követségre szép számmal érkeznek a koszorúk. A legtöbbjét szerb nemzeti-színű szallag díszíti. Báró Giessl Vladimir követ is hatalmas babérkoszorút küldött, amely talán valamennyi koszorú között a legimpozánsabb.

Ma reggel, már hat órakor felvonult az utcákra a katonaság, két gyalogezred, a lovaság és a tüzérség a Konak-utcán, a Terezián állott fel, míg egy üteg a Kolimejdán-várba vonult a diszlovések leadására.

A konak előtt, amely épen szemben van az orosz követségi palotával, a királyi gárda kék dolmányu, fekete süvegü testőrök állottak fel. Az összes üzletek zárva vannak, a forgalom szünetel és az utcákon, amerre a temetési menet elvonul, ezerszámra áll a nép.

Nyolc óra óta szakadatlanul érkeznek az orosz követségi palota elé a küldöttségek, Belgrád összes notabilitásai, a szerb kormány, a tisztikar, a szkupstina tagjai talpig feketében a ravatalos terem körüli termekben tartózkodnak. Néhány perceel kilenc óra előtt érkeznek a diplomáciai testület tagjai. Általános feltűnést kelt, amikor A. 66. jelzésű automobilján megérkezik Giessl Vladimir báró követ, Storok lovas követségi tanácsos, Gellingen őrnagy, katonai attasé és Radicszky Vladimir osztrák-magyar főkonzul kíséretében. A gyászházban együtt van az osztrák-magyar követség és konzulátus tisztikara teljes számban.

Pontban kilenc órakor érkezett meg a szemközti konakból Sándor trónörökös-régen; utána György és Pál hercegek. A trónörökös megérkezése után megkezdődött a gyászszertartás, amelyet a metropolita végzett nagy segédlettel. Féltenegy órakor véget ért a szertartás. Az utcákon katonai vezényszavak hangzottak el és az orosz hadilobogóval letakart érekeporsót a hatlovas gyászhintóra tették.

Hatalmas katonai gyászpompával kísérték Hartwigot utolsó útjára. Az utcákon — orosz ritus szerint — égő gyertyákkal álltak az asszonyok. A menet déltájban ért ki a temetőbe, ahol ismét beszentelték a holttestet. Sándor trónörökös az egész uton gyalog ment a gyászkocsi után.

Caillauxné birái előtt.

— Jövő héten lesz a tárgyalás. —

Távirati tudósítás.

Páris július 14.

Mindaz, ami a Caillaux-pör körül történik, vagy történt a múltban, attól a perctől kezdve, hogy Caillauxné lelőtte Calmette Gasztont, arra mutat, hogy a jövő hétre kiírt tárgyalás jelentőségteljes lesz. A pörnek egészen mellékes eseménye, hogy abban Caillauxné sorsáról ítélnék; a pör két félelmetesen hatalmas, konok, mindenre kész politikai párt közt folyik és abból, hogy a vádlottat elítélik, vagy el nem ítélik, mindenképen a legképtelenebb harcok, kiméletlen, beláthatatlan végű harcok fognak támadni.

Párisban egy nagy premiér is olyan esemény, amelyben forrásával, izgalmával részt vesz egész Páris. Hát még az a pör, amelyben helye van mindenféle emberi elfogultságnak és szenvedélynek. A Caillaux-pör nem bünpör, ez a része epizód-jelentőségű; polgári pöre, összeütközése rengeteg politikai hatalmaknak, hatalmak mögött álló vagyonoknak, a vagyon elé tolt politikai hatalmasságoknak. Ha Caillauxné felmentik, az azt jelenti, hogy férje újra élő politikussá lesz, sőt az ítélettel mintegy rehabilitálva, új lendületet kap pályáján és ez a hideg, asszonyokon keresztül megnőtt, de amellott tehetséges politikai kalandor jelentékeny szerepet fog játszani Franciaország közeli jövőjének alakításában. De azt, amire törekedett, amire minden eszköz jó volna neki, ami mint végeél lebegett előtte, aligha éri el. Ha azonban a másik változat következik be és a bíróság elítéli Caillauxné, akkor a másik politikai társadalom el lehet készülve a radikálisok részéről a legkomorabb üldözésre. Caillauxban mártírt kapnak s a radikálisok nagyon hatalmasak.

... Páris egy héttel a tárgyalás előtt a franciákat jellemző ideges lángolással várja a nagy pört. A sajtó mindkét párton mindent elkövet, hogy az ellenfelek lángolóbban érezzék igazukat. A Caillaux ellenes lapok lázító szándékkal, hetek óta úgy tárgyalják a pört, mintha Caillauxné felmentette volna a bíróság. Az Oeuvre című előkelő hetilap a héten vörös kötéssel jelent meg; rajta ez a fölírás: *Caillauxné felmentették*. A másik párt lapjai Sainte Susanne asszonynak, a feministák vezérének nyilatkozatával akar hívókat szerezni. A feminista vezér, szándékosan valami kis vétséget követett el, hogy a híres vádlott mellé kerülhessen. A fogházban csakugyan sikerült hosszasan beszélgetniök s az interju sokat használt, a vádlottnak. Másnap a Figaro publikál új szenzációt: a védőügyvédek külföldi detektívekkel védtek körül az esküdeket, így próbálják kipuhatolni az esküdeket hajlandóságát. A védelem erre kiírta, hogy Gaston Calmette-t nem a golyó, hanem a kései és ügyetlen operáció ölte meg. Erre az orvosok nyilatkoznak elkeveredett haraggal.

Ha másutt nem, a Figaróban okvetlen van valami szenzációs leleplezése a védelem munkájának. A határtalan küzdelem erejéről legjobb fogalmat ad az a pletyka, amely egy kisebb lapban látott napvilágot. Azt írják, hogy Caillauxék megvették a Figaro részvényeit és Gasztont Calmette lapja nemsokára kénytelen lesz majd azt inni, amit diktálnak neki...

A fürdőevad alatt t. előfizetőink kívánságára a lapot bárhová utánuk küldjük.

Romlott hus, hamisított paprika, penészes kenyér.

(Megbüntetett aradi kereskedő. — Nem akarnak húst vágni a mészárosok.)

Az Aradi Közlöny tudósítójától.

Arad, július 14.

Egy aradi nagy élelmiszerkereskedőt büntetett meg ma a tanács azért, mert a paprikája közt közönséges homokot talált a vegyvizsgálat. Egy szatósot büntetett meg ma a tanács azért, mert penészes, romlott kenyeret adott el. Mindkettő azzal védekezett, hogy úgy a paprikát, mint a kenyeret mástól vették és ők csak forgalomba hozták, jóhiszeműen, nem tudva, hogy a portékájuk romlott. A tanács nem fogadta el ezt a védekezést, hanem büntetett. Az ítélet még nem jogerős és ezért nevekkel ezidőszerint még nem szolgálhatunk. Sajnos, a kihágási törvény zárt tárgyalást rendel el és csak az ítélethozatal nyilvános a tanácsban. Amit ez a törvény liberálisan megenged, azt a sajtótörvény tiltja és a nyilvánosan hozott ítélet nem közölhető addig, míg az nem jogerős, mert a hamisított paprikát árusító kereskedő és a penészes kenyeret áruba bocsátó szatós a bírósághoz siet és az újságírókat csukhatja be, az újságkiadón követel kártérítést, mert a paprikától és a kenyértől rosszul lettek a vevők.

Az élelmiszer hamisítás arányairól és méreteiről nem tud a közönség, mert még mindig elavult és a visszaélésekkel abszolúte konkurrensképtelen törvényünk van és a hamis élelmiszert csak vegyi vizsgálattal lehet megállapítani. A vegyvizsgáló állomás azonban derekasán megfelel kötelességének és vigyáz a pancsolók tiz körmére.

Elképzelhető ezek után, hogy mekkora bajok lehetnek a hus körül, ha a mészárosok, eltérően más élelmiszert árusítóktól nem várják be, míg Meszlényi Emil dr. teszi náluk tiszteletét, hanem maguk határozzák el, hogy deputációba állnak, elmennek a polgármesterhez és elmondják neki, hogy ők tovább nem veszik a lelkiismeretükre a romlottus árusítását, ha a város sürgősen nem szünteti meg a hűtő mizériákat, akkor a felelőséget reá hárítják.

— Ha nem lesz hamar hűtő, nem fogunk húst vágni, jelentette ki az Aradi Közlöny tudósítója előtt egyik legnagyobb iparos.

Hetek óta egyre sűrűbbek a panaszok a közönség körében a romlottus miatt. A mészárosok teljesen redukált üzemmellel dolgoznak, de mindhiába a vágóhídi hűtő vizözön előtti intézmény, ott húst beraktározni nem lehet, mert ott a hus nem megfagy, hanem megfő. A városnak jége nincs, mert amit az egyik majorjában virmelt az rég elfogyott. Az új vágóhid fejlesztése a pénzügyi viszonyok miatt nem aktuális, a főmérnök tanulmányutjának eredményét egyelőre és talán jó időre a fiókjában tartogatja.

Ezek mind tudott dolgok a városházán, sokat, igen sokat beszélnek róla és mindenkinek fő a feje a türethetetlen állapotok megváltoztatásán. Szezon témák ezek, amelyek minden esztendőben akkor kerülnek napirendre, amikor a mizériák mutatkoznak. Nemesak a tavalyi hó, de a tavalyi romlottus szaga is ellillanik.

Azonban ez egyszerű nem lehet könnyen napirendre térni a dolgok felett. A mészárosok mozgalmá igen komoly jellegű és hogy leszereljék, komoly tárgyalások indultak meg a helyzet javítására.

Ugy értesülünk, hogy igen rövid időn belül a jéggyárral kapcsolatosan létesítendő hűtő

rendszer tervei az illetékes bizottságok előtt lesznek. A jéggyár üzeme ez évben ugyyszólván minimális. Háromszáz abonense van, ezek legnagyobb része kis adagot vesz és a gyár teljesen csökkentett üzemmellel dolgozik és halad a tisztességes deficit felé. Zádor Imre üzemigazgató és Zubor Andor tb. főjegyző közt megbeszélések voltak a vágóhídi hűtő mizériák megszüntetésére és ezek arra vezettek, hogy a jéggyár üzeme igen kis költséggel, alig számbavehető befektetéssel elégséges lesz a hűtő intézmény létesítésére. A részletek teljesen technikai kérdések. És akik ismerik a kivitelre váró terveket, azt mondják, hogy a megoldás oly egyszerű, hogy épen ezért eddig senki sem gondolt rá.

A romlottusból, hamisított paprikával készült ételt penészes kenyérral fogyasztó polgárért végre mégis történik valami.

Telbisz Károly meghalt.

(A nyugalmazott temesvári polgármester halála.)

Távirati tudósítás.

Temesvár, július 14.

Telbisz Károly dr. udvaritanácsos, Temesvár város nyugalmazott polgármestere Pörtschachban ma délelőtt hirtelenül meghalt. Telbisz nemrégiben vonult nyugalomba. Hogy betegeskedik, azt mindenki tudta, de nem gondolták, hogy annyira elhatalmasodik rajta baja. Ugy látszik azonban, hogy az ütőrelmeszesedés nagyobb mérvű volt, semmint hitték és Telbisz Károly hatalmas szervezete ezzel a súlyos kórral nem tudott megbirkózni. Az első távirati értesítés kevéssel tíz óra után érkezett meg a nyugalomba vonult polgármester nyári üdülőhelyéről, a Karinthiában levő Wörther-tó melletti Pörtschachból Telbisz Károly dr. nejétől veje, Szily Pongrác műszaki tanácsos címére.

A hír csakhamar elterjedt az egész városban, ahol mély megdöbbenést és részvétet keltett.

A városi tanács rendkívüli ülésen foglalkozott a szomorú halálesettel és megtette az intézkedést, hogy Telbisz Károly holttestét Temesvárra hozzák és a város halájához méltó módon temessék el.

Az ideiglenes temetés Pörtschachban lesz csütörtökön, ahol a város küldöttséget mentesztett.

Telbisz Károlyt feleségén kívül leánya: Szily Pongrácné, veje Szily Pongrác, műszaki tanácsos, a Temes-Begaszabályozó Társulat igazgatója, két kis gyermeke, az elhunyt unokái, továbbá anyósa: Vargics Imréné, az országos szabadelvű párt néhai alelnökének özvegye, sógora: Vargics Imre és fivére: Telbisz Alajos volt országos képviselő gyászolják.

Telbisz Károly dr. alig volt hatvan éves. 1854. november 19-én született a torontálme gyei Német-Csanádon. Szegeden, Győrött és Pozsonyban látogatta a gimnáziumot, majd jogot végzett Budapesten. 1883-ban Temesvár városának közönsége városi főügyészé, egy évre rá városi főjegyzővé, majd egy újabb esztendő letelte után, mikor Török János polgármester Budapest rendőrkapitányává neveztetett ki, polgármesterré választotta. Ez időtől fogva, egész az 1914. év elejéig, amikor betegségére való hivatkozással nyugdíjaztatását kérte, minden percét csakis a város javának, előhaladásának és fejlesztésének szentelte. Megválasztásától egész nyugdíjaztatásáig minden tehetségével mindig csak a városért és annak felvirágoztatásáért dolgozott.

Mladin Miklóst szabadlára helyezik.

(A nagyváradi tábla döntése. — Huszonöt ezer koronára szállították le a kauciót.)

Az Aradi Közlöny tudósítójától.

Nagyvárad, július 14.

Több mint egy hónapja mult annak a valóban izgalmas és szenzációs bírói döntésnek, amelyet az aradi esküdttörvényszék bírói tanácsa Hámory László merénylőjének bünpörében hozott. Az esküdtek — mint emlékeztetés — felmentő verdiktet hoztak, de a bírák ezt nem fogadták el, hanem a tizenkét esküdttet elfogultnak deklarálták és az ügy iratait más esküdtszék delegálására a Kuriához terjesztették föl. Mladin tehát az esküdtek igazmondása után is fogságban maradt és hiábavalónak bizonyultak a védő és a család kísérletei abban a tekintetben is, hogy Mladint kaució ellenében helyezze szabadlára a törvényszék.

Marsieu Jusztin dr. védő ugyanis tíz-huszezer korona kauciót ajánlott föl kérvényében azért, hogy a volt kürtösi korcsmárost szabadlára helyezze. Kürtösön sok jóakarója van a szerencsétlen sorsra jutott és a hosszú vizsgálati fogságban teljesen megtört öreg embernek és ezek a jóakarók vállalkoztak arra, hogy összeadják és készpénzben letétbe helyezik ezt az összeget, ha Mladint ezzel visszajuttatják családjá körébe. Az aradi törvényszék azonban ismét meglepő határozatot hozott: nem fogadta el a felajánlott 20000 korona kauciót, hanem ötvenezer korona készpénz biztosítékot követelt, vagy pedig az ötvenezer korona első helyen történő betáblázását legalább 150000 koronát érő tehermentes földre. Ezt a szokatlanul magas kauciót nem tudták letenni Mladinék és így a korcsmáros továbbá is fogva maradt. A törvényszék határozata ellen azonban Marsieu Jusztin dr. felebbezéssel élt a nagyváradi ítélőtáblához.

Ma délben foglalkozott Mladin-ügyével a nagyváradi tábla. Gálbory József tanácselnök tanácsa elé került a védő felebbezése és a nagyváradi tábla ebben az ügyben szembe helyezkedett az aradi törvényszékkel és lényegesen enyhítette azokat a súlyos feltételeket, amelyekkel Aradon megnehezítették Mladin szabadlára helyezését.

A nagyváradi tábla kimondotta, hogy huszonöt ezer korona kaució ellenében szabadlára helyezi Hámory merénylőjét.

A táblai határozat most már lehetővé teszi, hogy hat és fél hónapi fogság után Mladin visszakerüljön családjához. Kürtösön már huszezer koronát fölajánlottak Mladin szabadlára helyezése érdekében és valószínű, hogy a tábla által megállapított huszonöt ezer korona biztosíték is összegyűl és megnyitja a fogház zarátkozatát az öszfejú Mladin előtt.

A nyári idény alkalmából.

elköltözés, lakásváltoztatás esetén tisztelettel kérjük előfizetőinket, hogy lakcímüket — a legutolsó tartózkodási hely megjelölése mellett — a kiadóhivatalban a lap pontos szétküldése szempontjából idejekorán közöljék. Külföldre való költözködés esetén a portókülömbözöt szíves megtérítését kérjük.

Kétezer korona egy balesetért.

— Az államvasut és a huszárkard. —
Fővárosi tudósítónktól.

Budapest, július 14.

Két esztendővel ezelőtt Budapest felé igyekezett egy személyvonat harmadik osztályában Slavinszky Kázmér nevű lebergi rajzoló, aki mérnöki irodákban dolgozott azelőtt és meglehetősen jó keresetnek örvendett. A derék rajzoló végig heveredett a kemény fapadon és elszunyadt, amint beesteledett. Közben valamilyen kisebb állomáson beszállott egy közhuszár és a rajzolóval szemközt padon heveredett végig, a kardját pedig földobta a podgyásztartóba. A jámbor rajzoló legszebb álmából egy zuhanásra és kegyetlenül erős ütésre ébredt föl. Az történt ugyanis, hogy a közvitéz kardja lezuhant a podgyásztartóból és súlyos markolata egyenesen a Slavinszky fejéhez vágódott. A szerencsétlen lengyel agyrázkódást szenvedett és munkaképessége is csökkent.

Tekintve, hogy a közhuszáron nem igen lehetett behajtani semmit és mert a baleset a Máv. kocsijában történt, Slavinszky az államvasutakat pörölte 8000 korona évjáradékért, mert ugymond, ennyit keresett évenként, míg munkaképtelenné nem vált. A Máv. azzal védekezett, hogy a katona veszélytelenül is elhelyezhette volna a kardját. A vizsgálat azonban kiderítette, hogy a harmadik osztályu kocsikban nem lehet huszárkardokat veszélytelenül a podgyásztartóba helyezni. A törvényszék, tekintve, hogy a rajzoló munkaképessége csak negyedrészen csökkent, 2000 korona évjáradékot ítél meg neki. Ezt az ítéletet helyben hagyta a királyi tábla és a napokban a Kuria is hozzájárult az ítélethez.

Bombamerénylet hirt a rendőrségen.

— Szerb propagandisták a fővárosban. —
Fővárosi tudósítónktól.

Budapest, július 14.

A főkapitányságon tegnap este nagy riadalmat okozott egy telefonértesítés, amely azt jelentette, hogy az összekötő vasúti hidat fel akarják robbantani. Egy pillanatra megleveledtek az annexió válság rémképei s már a következő percekben lázas sietséggel tették meg a szükséges intézkedéseket. Haladéknélkül értesítették a térparancsnokságot, ahol óriási konsternációt keltett a hír. A térparancsnokság a hadtestparancsnoksággal egyetértve egy őrnagyot küldött a rendőrségre, ahol megállapodtak a tennivalókban. Petersen rendőrfelügyelő egy szakasz rendőrrel gépkocsin robogott ki a hidhoz, elzárták a gyalogjárót és mindenkit, akit a hidon találtak, igazoltattak. Fél tíz órakor megérkezett a 86-ik gyalogezred egy százada, majd egy utászkülönítmény jött. A katonák feltűzött szuronnal elállták a hidhoz vezető utakat és senkit sem bocsátottak keresztül. Az utászok csolnokon járták be a hid alatti Dunarészt, gyalogos katonák pedig a detektivekkel a hidszerkezetet kutatták át és keresték a bombát. De nem találtak. Mindazonáltal kettőzött éberséggel figyelték a hidat és környékét. Az őrszemek homokbukák között helyezkedtek el.

A sineket valósággal ellepték a rendőrök és katonák. A hidfő pesti és budai oldalán pedig nagyobb katonacsapat volt elhelyezve. Őrsi János detektiv-csoportvezető és tíz detektiv pedig ezalatt az egész környéket felkutatta

és egész reggelig talpon voltak, de hiába: semmi gyanús dolgot nem találtak. Mivel azonban arról értesítették a rendőrséget, hogy a nagyszerb propaganda néhány tagja Budapestre érkezett, azzal a szándékkal, hogy az összekötő hidat felrobbantják, a legmesszebbmenő óvintézkedéseket léptették életbe.

A hidat ma is katonaság őrzi, a környéken pedig egymást érik a cirkáló őrsapatok. További intézkedésig a hidat elzárták a gyalogközlekedők részére és csak kivételes esetekben, a legszigorubb igazoltatás mellett lehet átjutni. A tervezett merénylet híre valósággal rémületet keltett a környéken. A rendőrség politikai osztályának detektívjei ma mindenfelé nyomoznak a városban, hogy megállapítsák, hogy mi igaz a szerb terroristák megérkezéséről.

IRODALOM ÉS MŰVÉSZET.

Színházi műsor:

Szerda: *Ezüst pille*, operette. Vendrey Ferenc felléptével.

Csütörtök: *Ezüst pille*, operette. Vendrey Ferenc felléptével.

Péntek: *Balletestély*, Leányalmok, Gavotte, Baba, A csintalan Pierette; előadják Nirschy Emilia a budapesti Opera primaballerinája és Brada Ede az Opera balletmestere.

Szombat: *Balletestély*, Leányalmok, Gavotte, Baba, A csintalan Pierette; előadják Nirschy Emilia a budapesti Opera primaballerinája és Brada Ede az Opera balletmestere.

Ezüst pille.

(Énekes bohóság. Először adták Aradon kedden este Vendrey felléptével.)

Nyáron sok mindent meg kell bocsátani a színháznak, de azt az egyet még sem szabad ennek az általános bocsánatnak a reményében elkövetni, hogy színházba csábítsák a közönséget a kedves és drága humoru Vendrey nevével és akkor azt a hangulatot, amelyet a Vigaszínház kitűnő művészenek köszönhetünk, félig agyonüssék egy sületlen viccekkel telespékelt meglehetősen bárgyu bohózzal. Olyan ez, mintha a pompás sültet kulimásmártással tálnának. A mai este ennek megfelelően két részre oszlott: az egyikben aranyos volt a vidámság, amikor Vendrey játszott a színpadon, a másikban pedig unatkoztak és kínosan sziszegtek a gyilkos szójátékoktól.

Gondolkozni lehetne a felett, hogy mi szükségét érezték ennek a disszonanciának a színháznál? Hiszen, amint ma este Vendrey minden szavát, mozdulatát taps és kacagás követte, amint az örökifjú művész táncát, énekét vidám tetszés fogadta: kétségtelen, hogy ez a siker nem kisebb, legfeljebb nagyobb lett volna, ha Vendrey valamelyik régi jó szerepében lép föl. — Lehet, hogy Arnold és Bach mesterek német nyelven nagyon vidám bohóságoknak írták a Spanische Fliege-t, ámár az alapötlet is elég kopott és erőszakolt. Annyi azonban bizonyos, amire Ezüst pillévé magyarosodott — és ez az legtöbbször jó izlésű, ötletes Gábor Andor büne — annyi pesti izetlen szójáték, ostobaság került bele, amennyit a legutóbbi kávéházi szöveggyáros is csak félve merne elmondani. Nincs az egész bohózatban egy épkezláb helyzet, a szereplők jönnek-mennek, mintha dróton rángatnák őket. Hogy Vendrey még ebben a lehetetlen darabban is pompás tudott lenni, az természetes, azonban több Vendrey nincs az aradi színpadon csak egy és ez az egy is vendég!

A közönség egy része tüntetően tapsolta még Fülöp Irmát, a társulat aradi és új szerep kör nélküli, mondjuk: tiszteletbeli tagját. A fiatal aradi urileány most kapta második sze-

repét a „nagy” színpadon és máris megvolt mindene, amit a színésznők rendszerint nem ilyen egyszerre érnek el: kapott tapsot, virágot, volt szerepében ének, tánc, voltak toalettjei és fiatalnak, szépnak mutatkozott be; épen csak a színésznői tudással, a színpadon mozgás tudományával, a hanggal, táncal maradt adósa azoknak, akik máris nagy sikert akartak előlegezni a sok-sok tanulás előtt álló urileánynak. (+)

* A színház jelentései. Az *Ezüstpillében* lépett fel másodszor Vendrey, akinek szereplése még jobban fokozta az operette-bemutatónak amugy is nagy sikerét. Az *Ezüstpille* ugyancsak Vendreyvel még szerdán és csütörtökön is színrekerül.

A *Katonacolog*. Zerkovitz Béla operettje kerül vasárnap este színre: ebben a darabban bucsuzik Nógrádi Malvin, az aradi társulat énekesnője, ki két esztendei Aradon tartózkodása alatt igazán szép fejlődést mutatott s most, hogy Szegedre szerződött, vasárnap este lép fel utoljára az aradi közönség előtt.

A *budapesti Opera* balletkarának három legkiválóbb tagja lép fel a hét utolsó két napján az aradi nyári színházban. Nirschy Emilia prima ballerina, Brada Ede és Nádassy Ferenc jönnek Aradra, hogy tüneményes táncprodukciókat bemutassák. A kitűnő művész — Brada és Nádassy társaságában — saját szerzeményű ballet-jelentéinek keretében, szenzációs pas de trois-it fogja bemutatni, amelyekkel Londonban és Párisban olyan nagy sikert ért el. Saját szerzeményű balletje, a „Leányalmok” és „A csintalan Pierette” varázslatos táncprodukciókra ad alkalmat, míg „A baba” című piece-ben inkább színészi kvalitásait mutatja be. Műsorának, mely az egész estét betölti, kiválóbb száma a „Nirschy-gavotte” is, melyet korhü jelmezekben lejtenek.

* Rita Sachetto az Apollóban. (A táncefenomén fellépte.) Rita Sachettónak, a táncefenomén kiváló reprezentálójának rengeteg sok híve van Aradon is a mozibájos publikum között. Ahányszor megjelenik a mozivásznon a tündöklő alakja, a nézőtér zsufolásig megtelik s általános érdeklődés és meleg ováció kíséri a művész játékát. Ma is ezt tapasztaltuk. Már régen láttunk olyan érdeklődést mozikép iránt, mint amilyen ma nyilvánult meg az Apollószínház premier-előadásain Dacára az esős időnek, a nézőtér utolsó helyig megtelt s a nagyszámú közönség gyönyörűséggel nézte a Nordisk-filmgyárnak legújabb grandiózus alkotását: „Az utolsó tánc”-t, amelynek főszerepét Rita Sachetto játssza, individuális kvalitásainak ragyogtatásával. A művész pompás játéka, elbűvölő táncai és az érdekes drámai cselekmény sok feledhetetlen perccel szerzett a közönségnek. A mellékképek is slágerszámba mennek. Duci bácsi megnevezteti a publikumot. Szerdán utoljára megy ez a műsor. 3

* Rocambole II. (A Rocambole ciklus II. része az Urániában.) Tegnap mutatta be a színház Ponson du Terrail gyönyörű apacregényének második részét. Ponson du Terrail izgalmas regényének megjelenése a filmpiacon már egymagában is szenzáció s ha még hozzávesszük azt az óriási apparátust, amellyel a Pathé Frères ezen legellentétebb elemekből összeolvasztott regényt vászonra vitte, akkor méltán hiszszük, hogy a kinematografia e téren nagyobb már alig alkothat. Rocambolenak, a most már férfivé lett ifjunak és Andra Kergaznak alakja, mely a kép első részében már megkapta a közönséget, e részben még élesebben karakterizálódik. Épen a jellemek ezen ellentéte, Rocambole vad, durva ereje és Kergaz hippokrita, hízogó egyénisége, a tragikusnak és rossznak e csodás vegyülete, Ponson du Terrail alkotásainak e mesteri jellemvonása, érdekesítő cselekménnyé fonja e fantasztikus mese fonálait.

* „A IV. parancsolat” az Uránia legközelebbi szenzációja. 5

Allami színház a Népoperában.

(Az Operaház veszi bérbe.)

Fővárosi tudósítónktól.

Budapest, július 14.

A főváros vezetőségének egy fogós ügyet kell elintéznie: ez a Népopera lábraállítására. A székesfővárosnak — amint ez a múlt hét eseményeiből ismeretes — sikerült a hitelezőket visszaszorítani az árveréstől; a székesfőváros az igénypörben bebizonyította, hogy a Népoperában található ingóságok átmentek a tulajdonába; ezzel azonban a Népopera vajdó ügyét nem mentette meg. A válság megoldására többféle terv merült fel s legtöbb biztosítékot nyújt az, amelyik a királyi Operaházzal szeretné kibéreltetni a színházat. Hír szerint a kultuszminisztérium kedvet mutat a bérlésre s a tárgyalások már a befejezéshez közelednek. Egyelőre két esztendő bérletről van szó s ennek ellenében az állam fizetné az amortizációt.

A fővárosnál ezt a felvilágosítást adták az ügyre vonatkozóan:

— Az iratok ezidőszerint a kultuszminisztériumban tanulmányoztatnak. Részleteket tehát még nem mondhatunk.

Olyan forrásból, amelyik ismeri a tárgyalás részleteit, azt a határozott információt kaptuk, hogy a tárgyalások biztos eredménnyel biztatnak. A kultuszminisztérium most már a részletek megbeszélésénél tart és néhány napon belül az Opera birtokába veszi az elárult Népoperát.

Osztrák főhadnagyból szerb kém.

— Letartóztatták a vonaton. —

Fővárosi tudósítónktól.

Budapest, július 14.

A Belgrádból Budapestre induló személyvonat egy harmadik osztályú kocsiába egy hatalmas, két méter magas, atléta termetű, hirtelen szőke ur szállott fel. Csinos nő volt a társaságában. Feltűnt, hogy az atléta, aki igen jól volt öltözködve és finom amerikai bőröndökkel utazott, harmadosztályú kocsiába szállott. Még inkább magára vonta a figyelmet azzal, hogy a kalauznak négy korona borralót adott felszálláskor.

Szücs Ferenc államrendőrségi detektív figyelni kezdte. Arca, alakja, feltűnően hasonlított Kirilovra, a debreceni bombamerénylet egyik tettesére. Szabadkán ezért éjjeli feltizenkét órakor lezártították és igazolásra szólították fel. Igazolta magát irataival, hogy Konla István pilseni magánzó. Iratai közül legitimálás közben egy olyan okmány került elő, a melyből kitűnt, hogy Konla osztrák landweh-főhadnagy volt és kilenc s fél hónappal ezelőtt közlegénynek degradálták. Konla azt adta elő, hogy Jovanovics szerb földmivelésügyi miniszteri tisztviselő vendége volt Belgrádban.

Mig ő igazolta magát, átvizsgálták bőröndjét s abban sok szerb tiszt levelét s címét találták. Cilinderében vegyi tinta volt elrejtve. Nyilvánvaló volt tehát, hogy a feltűnő ur nem Kirilov, hanem szerb kém. Leszállították a vonatról és Szabadkán őrizet alá vették.

A kíséretében levő nőt tovább figyelték és megállapították, hogy a kocsiszakaszban utazó

egy harmadik ur is, aki velük szemben idegennek mutatta magát, szintén hozzájuk tartozik. Budapestén egy a nőt, mint a harmadik urat a rendőrfőkapitányságra vitték ahol egész délelőtt tartott a kihallgatásuk.

A pénzügyigazgatóság az adómérséklés ellen.

(Embey Iván az adókievítő bizottságban.
Müleik Lajos dr. nyilatkozata.)

Az Aradi Közlöny tudósítójától.

Arad, július 14.

Az adókievítő bizottság mai tárgyalásán váratlanul és feltűnést keltően megjelent Embey Iván pénzügyi tanácsos, pénzügyigazgató helyettes. Bár kétségtelen, hogy teljes joggal vett részt a bizottság nyílt tárgyalásain, mégis megjelenése nem minden ok nélkül történt és igen érdekes körülményekre vezethető vissza. Az adókievítő bizottság előtt ugyanis a pénzügyigazgatóságot Kalmár Lajos pénzügyi titkár képviseli, aki ma is jelen volt, így tehát nem forgott fenn annak szükségessége, hogy a pénzügyigazgatóság kétszeresen képviselve legyen. Nem is ez volt Embey Iván megjelenésének oka, hanem mint jó helyről értesülünk, a következő körülmények vitték oda a pénzügyigazgató helyetteset:

Kalmár Lajos pénzügyi titkár már a napokban nyíltan kifejezést adott annak a nézetének, hogy a bizottság tulságos enyhén rója ki az adót, tegnap pedig Embey Ivánnak is jelentést tett erről, aki erre elhatározta, hogy megjelenik az adókievítő bizottság tárgyalásain. Arról is szó volt köztük, hogy módot fognak esetleg arra is találni, hogy a bizottság további működését felfüggeszék.

Erről a bizottság tagjai természetesen mit sem tudtak, de nem is következett be, csupán Embey Iván maradt ott végig a mai tárgyalásokon.

A szokatlan eset felől megkérdeztük Müleik Lajos dr., az adókievítő bizottság elnökét, aki a következőket mondotta:

— Amikor ez a bizottság megkezdte működését, az lebegett szemem előtt, hogy a mai nehéz gazdasági viszonyokat mérlegelve méltányosan állapítsa meg a polgárok adóját. *En esküt tettem arra, hogy lelkiismeretem szavát követem és ehhez hű maradok, ha a pénzügyminiszter maga jelenik is meg a bizottság tárgyalásain. Lehet, hogy a pénzügyigazgató helyettes ur azért jelent meg, hogy mi az ő láttára majd szigorubbak leszünk, azonban ebben nagyon téved, mert a bizottságot és engem semmiféle pénzügyi hatalom nem befolyásolhat. Ahol szükségesnek látjuk az adó lezártítását, ott lezártítjuk és ahol az adómérséklés nem indokolt, ott nem emeljük az adót. Különbben én nem is kérdeztem meg Embey Iván urat, hogy miért jött el tárgyalásainkra.*

Müleik Lajos dr.-nak ez a nyilatkozata épen úgy megnyugvást kelthet, mint ahogy eddig is a legteljesebb elismerést vívta ki a bizottság humanus és lelkiismeretes munkájával.

Egyébként ma csupán az ügynökök adóját tárgyalták. A különben humorukról ismert férfiak a bizottság előtt inkább panaszkodtak. Az áruügynökök, hogy nem kell a kereskedőknek portéka, a borügynökök, hogy kinek van ma borra pénze, az ingatlanügynökök, hogy nincs a szakmájukban forgalom és így tovább. És a bizottság sorjában meghallgatta a panaszokat s a javaslattal szemben jobbra a múlt évi adót állapította meg, sőt sokszor még annál is kevesebbet.

Tragédia a Tátrában.

(Öngyilkos igazgató.)

Fővárosi tudósítónktól.

Budapest, július 14.

Tegnap rövid távirat jelentette Tátrafüredről, hogy egy fürdővendég, Molnár Jenő, a Magnezit-ipar részvénytársaság irodaigazgatója lezuhant a Tszolinko egyik sziklájáról és ssörnyet halt. Mára aztán kitűnt, hogy nem véletlen szerencsétlenség okozta a halálát. Molnár Jenő öngyilkos lett. Egy fáradtságos hosszú élet színjátékának utolsó jelenete pergett ott le a Tszolinko szikláján, gyönyörű díszelek között. A vezető, aki vele volt, azt mondja, véletlenül esett le, akik ismerik Molnár tragédiáját, tudják, hogy öngyilkos lett. Nehezen is képzelhető el, hogy késő éjszaka, amikor lépésnyire sem látni, az irodaigazgató tovább akart keresni egy elveszített látócsövet. A halált kereste és megtalálta.

Molnár Jenő tizenhét esztendeje állott a Magnezit-ipar részvénytársaság szolgálatában. Kitűnő hivatalnok volt, szakmájának egyik legelsőbb rangú ismerője. Kint Amerikában tanulmányozta a magnezit-ipart, s tudását külföldi utazásokon gyarapította. Mikor hazajött Magyarországra, a részvénytársaság sietve szerződtette le. Egy nagy karrier élén állott, amikor ketté roppantotta az élet. Megbetegedett. Súlyos idegbaja támadt, egész idegrendszere meggyöngült. Az energiával, munkakedvvel teli Molnár egyszerre csendes ember lett. Az utóbbi időben már a munkához sem volt kedve. Hivatalnoktársai megdöbbenve tapasztalták ezt a változást, a részvénytársaság igazgatósága pedig elhatározta, hogy szabadságra küldi. Molnár el is utazott — meghalni.

Egész bizonyos, hogy a szerencsétlen ember idegbaját súlyosította boldogtalan családi élete. Amikor Magyarországra került, már mint házas ember foglalta el hivatalát a részvénytársaságnál. Még Berlinben megismerkedett egy szegény szuster leányával, azt vette el feleségül. Nagyon szerette a feltűnő szépségű asszonyt, a legboldogabban éltek, amikor Molnár hirtelen meghalt. Itt hagyta az urát két gyermekkel. Molnár hat esztendeig gyászolta a feleségét. A gyerekeknek azonban anya kellett, az irodaigazgató két évvel ezelőtt újra megnősült. Egy orsovai tanár özvegyét, Sörényi Ilonát vette el feleségül. Ez a második házassága aztán nem volt boldog. Molnár talán soha sem tudta elfelejteni az első asszonyt, akinek kedvéért hitet is cserélt.

Molnár Jenő soha nem panaszkodott senkinek, hivatalnoktársai azonban látták, hogy napról-napra jobban szenved. Alig akart hazamenni a feleségéhez Mészáros utca 28. számú lakására. Délben, ha csak lehetett, nem ment haza ebédelni. Az Állatkertbe váltott magának egy bérlőt és minden este ott ült az Állatkert egy csendes zugában késő éjfélig. Mig csak be nem zárták az Állatkertet. Mindig az utolsó volt, aki otthagya az alvó fenevadakat és a drágaszínű madarakat. Két esztendőnél nem bírta tovább. Megindult a válópör.

A házastársak nem várták meg, míg a törvény is szétválasztja őket, külön mentek lakni. Békésen megegyezve mindenről, mindenben. A gyerekeket kiadták Rákosszentmihályra, az asszony elutazott. Molnár beraktározta butorait s garzon lakást bérelt. Feleségével szemben igen gavallérosan viselkedett. Közjegyző előtt minden kívánságát teljesítette. Aztán elutazott a Tátrára. Betegen, testben, lélekben megtörve. Matlárházán, a Tátra-villában vett lakást. Innen írt két nappal ezelőtt levelet egyik

hivatalnoktársának. Nagyon zavaros volt ez a levél. Címet is adott neki. Ezt: Tátrai álom... Azt írta benne, hogy egy éjszaka fenn aludt a hegyekben, ezerkilencszáz méter magasban, feje alatt egy újságlappal...

HIREK.

Tisza István gróf bécsi utja.

(Miniszeri tanácskozások a szerb ügyek miatt.)

Fővárosi tudósítónktól.

Budapest, július 14

Tisza István gróf miniszterelnök ma reggel Latinovits Endre dr. titkár kíséretében Bécsbe érkezett. A miniszterelnök a Magyar Házban szállott meg és a délelőtti folyamán meglátogatta Burrián István bárót, a király személye körüli minisztert, akivel hosszabb megbeszélést folytatott. Ezután Berchtold gróf külügyminiszter lakására ment, ahol délután miniszeri tanácskozás volt, amelyen résztvett az osztrák és magyar miniszterelnökökön kívül Burrián István báró a király személye körüli miniszter is. Bilinsky közös pénzügyminiszter jelenleg Ischlben időzik, tehát a tárgyaláson részt nem vehetett s így közös minisztertanácsról nem is lehet szó. Berchtold és Burrián referáltak audienciáik eredményéről, a tanácskozás egy óránál tovább tartott. Utána a két miniszterelnök egy darabig együtt maradt, majd együtt megebédeltek. A miniszterelnök éjjel visszautazott Budapestre.

Bécsből jelentik: A Neue Freie Presse esti számában Tisza István gróf bécsi utazásáról a következőket írja: Tisza István grófnak nyilván az a szándéka, hogy a külügyminiszterrel egyetértve megállapítsa annak a válasznak a szövegét, amelyet holnap a szerb ügyek miatt hozzáintézendő interpellációkra adni fog. Hire jár azonban, hogy Tisza István gróf megbeszélései a külügyminiszterrel csak előkészítő jellegűek. „Garanciát saját biztonságunkra” ez a lényege mindannak, amit Szerbiától várunk. Ezeknek a garanciáknak azonban hathatósaknak kell lenniök, Szerbiának mindenestre meg kell ezeket adni, mert különben a békés jó szomszédi viszony csak torzkép volna.

Tisztelettel kérjük t. előfizetőinket, hogy a lap kézbesítésére vonatkozó reklamációkat mindenkor a kiadóhivatallal közöljék, (Telefon 151.) mert másutt, pl. a lapkihordónál, vagy pénzbeszédőnél leadott címváltozások elkésve, vagy egyáltalában nem jutnak birtokunkba.

— Milyen idő várható? A meteorológiai intézet jelentése. Meleg idő várható, elvélve zivataros esőkkel. — Sürgönyprognózis: Meleg, elvélve csapadék, zivatatok.

— A trónörökös kinevezése. Bécsből jelentik: Beavatott körökben elterjedt hír szerint Károly Ferenc József főherceget, akit csak május elsején neveztek ki alezredessé, szokásos szabadságának leteltével, a melyet a brucki táborból való visszazárta után vesz ki, fölmentik a 39. gyalogezredben viselt zászlóalj-parancsnokságtól. Normálisan az új trónörökös csak 1915. novemberében, vagy 1916. májusában lett volna ezredes, most azonban már sokkal korábban ezredessé fog előlépni és ezredtulajdonossá is kinevezik.

— A hadügyminiszter szabadsága. Budapestről jelentik: A Magyar Távirati Iroda ma este hivatalosan megerősíti a Neue Freie Pressének azt a hírét, hogy Kroatia közös hadügyminiszter holnap hosszabb szabadságra megy.

— A középiskolai reform tervezete. Budapestről jelentik: A Bud. Tud. jelenti: Janakovich Béla közoktatásügyi miniszternek a középiskolai reformra vonatkozólag kiadott rendelete folytán az Országos Közoktatási tanács ideiglenes tárgyalásai június 23-án befejeződtek. A tárgyalásokon megegyeztek a reform alapelveiben, az új törvénytervezetet kidolgozták és letárgyalták. A tervezet huszonegy szakaszban állapítja meg a középiskolai oktatás alapvonalait, minden fenntartás és korlátozás nélkül kimondva a főiskolai jogositás teljes egységét, hatályon kívül helyezve a középiskolai törvények azon rendelkezéseit, amelyeknek alkalmazatlan vagy helytelen voltát a harmincéves tapasztalat bebizonyította. Az új tervezet kellő kimérettel kapcsolódik bele a meglévőhöz, medret ad a további fejlődésnek, amellyel az iskolai típusok nagyobb változatosságáról gondoskodik anélkül, hogy szem előtt tévesztene azt a kívánalmat, hogy az egységes jogositásnak lehetőleg már a tanterv megállapításokban, az anyag minőségében és mértékében kell igazolást találnia. A tanács, amely harminckét ülést tartott, elkészítette az új tanterv vázlatát is. Hatvan szakértői véleményét, indítványát, javaslatát hallgatták meg. Szeptemberben újból szakbizottság kezdi meg a tárgyalásokat, a szakértőket újból meghallgatván. Ezután kerülnek az összes munkálatok a miniszter elé, aki még e naptári évben beterjeszti a törvényjavaslatot.

— A zágrábi polgármester szerb rendjele. Zágrábról jelentik: A község tanács mai ülésén Ruszics tanácsos indítványt terjesztett elő, amelyben felszólítja Holja polgármestert, hogy mondjon le szerb rendjéről. Az indítvány felett heves vitaközvetés támadt, miközben az elnök az ülést is felfüggesztette. Szünet után a polgármester kijelentette, hogy soha se kapott szerb rendjelet, Péter királynál nem volt audiencián és nem is kért ilyen audienciát. Vrbancs község tanácsos a polgármesterhez kérdést intéz a magasabb magyar népiszkolának Zágrábban való felállítására ügyében, rámutatva arra, hogy a hivatalos lap az iskola tanítói állásaira már pályázatot is hirdetett. A polgármester azt válaszolta, hogy az üzletvezetőség ily irányú kérelmét az országos kormányhoz azzal terjesztette fel, hogy az iskola ne engedélyeztessék. Az interpelláló a választ tudomásul veszi és konstataálja, hogy se a tanács, se a képviselőtestület nem adta beleegyezését az iskola felállításába.

— A világ harmadik Dreadnoughtja. Pétervárról jelentik: Kronstadtban a cár jelenlétében ma avatták fel azt az óriási dokkot, amelyben az új Dreadnought épül. A hadihajó, amely nagyságra nézve harmadik lesz az egész világon, tizenkét millió rubelbe kerül. Az ünnepek után a cár a finn vizekre indul, ahol Poincaré francia köztársasági elnök látogatását fogadja.

— Szegeci választás. Szegedről jelentik: Tisza István gróf tegnapi beszéde, amelyet a szegedi küldöttség előtt mondott, helyreállította a békét a szegedi munkapártban, amely most egységesen készül a választásra. Függetlenségi jelöltet nem is állítanak. Tegnapi háromszáz terítékű lakoma volt, a munkapárt jelöltje, Rósa Izsó dr. tiszteletére.

— Szerencsétlenség a lövőtéren. Bécsből jelentik: Az első bosnyák gyalogezred az immeringi gázművek közelében ma lövőgyakorlatokat tartott. Pitschmann egy éves önkéntes a szigorú tilalom ellenére lőtávolon került eső területre ért, és két golyó combjában találta. Az önkéntest súlyos sérülésekkel szállították be a helyi kórházba.

— A táblabíró és apósa. Budapestről jelentik: Nemrégiben nagy feltűnést keltett az az affér, amely Philliphy Ödön dr. ítélőtáblabíró és apósa Frey Alajos között keletkezett. A megbántott táblabíró a büntetőjársírbíróhoz fordult elégtételért. Polányi büntető járásbíró ma tárgyalta az ügyet. Gál Jenő dr. védő előadása szerint a vádlott meggyőződött arról, hogy támadása jogtalan volt, mert a bíró ellene semmiféle inkorrekt dolgot nem követett el. Állításai tehát, amelyekkel vélt igazát bizonyítani akarta, valótlanok, miért is sajnálkozását fejezi ki a megtörténtek felett. Ezt az elégtételt a táblabíró jogi képviselője Káldor Gyula dr. elfogadta és panaszát visszavonta.

— Repülőgépen 7500 méter magasban. Lipszéről jelentik: A német repülőgépgyár főpilótája Ölerich ma száz lóerős biplánján 7500 méter magasságra emelkedett s ezzel közel ezer méterrel túlszárnyalta a Lunékögel által a múlt héten elért 6570 méteres magassági világrekordot. A magassági számot magasságmérő mutatta, így a tévedés ki van zárva.

— Életunt uriaszony. Szegedről jelentik: Tegnap délben öngyilkosságot kísérelt meg Rónai József dr. államvasuti fogalmazó fiatal felesége. Amikor a férj hivatalából hazament, eszméletlenül, vérbefagyva találta az asszonyt, aki revolverrel hasba lőtte magát. A sebesültet kórházba vitték. Állapota komoly, de van rá remény, hogy felgyógyul. Öngyilkos kísérletének okát nem tudják, de valószínű, hogy idegbaja miatt unta meg az életét.

— Pogrommal fenyegetik a román zsidókat. Bukarestből jelentik: A romániai zsidószövetség a parlamenthez beadványt intézett, amelyben követeli a zsidók egyenjogúsítását a többi hitfelekezetekkel. A romániai kulturális titkára Bogdan Duvica a kulturális névben az összes bukaresti lapokban nyilatkozatot tett közzé, amelyben azzal fenyegetőzik, hogyha ezt a kérést a zsidók kívánsága szerint oldják meg, úgy a román lakosság orosz példára pogromot rendez a zsidóság ellen.

— Lovasok katasztrófája. Innsbruckból jelentik: A höttingi gyakorlótéren tegnap a katonai távlovaglás tréningje közben Pochatsch huszármester és Toerrek önkéntes vágatólovó összeütközött. Mind a ketten a tiroli lovasesapat 2. századában szolgálnak. A két tiroli huszár a heves lökéstől széles ívben leesett a lóról. Az őrmester véres sebet szenvedett a fején, az önkéntesnek agyrázkódáson kívül a karja is eltört. Mind a kettőt bevitték a helyi kórházba.

— Jégeső Arad hegyalján. Ma délután Aradon felhőszakadással fölért nyári zivatar vonult végig. A Hegyalja vidékén a hatalmas eső több helyen jéggel vegyült, de az eddigi megállapítások szerint csak helyi-közzel okozott kárt. Annál károsabb a sok esőzés, amely a peronoszpóra terjedését segíti elő a hegyaljai szőlőkben.

— Tíz millió az Impressé. Montrealból jelentik: A Canadian Pacific elhatározta, hogy a Storstad hajó tulajdonosai ellen tíz millió dollár erejéig kártérítési keresetet ad be. A Storstad okozta — mint emlékeztetés — az Impress of Ireland borzalmas katasztrófáját.

— Öngyilkos milliomos. Londonból jelentik: Newyorki híradás szerint Sloane dúsgazdag newyorki milliomos, aki a pénzügyi és kereskedelmi világban nagy szerepet játszott, egy harminc méter magas hidról a Hudson folyóba vetette magát és belefullt. Az öngyilkosnak, hír szerint, gyógyíthatatlan betegsége volt az oka.

— Adókiivetés. Arad város területén működő adókiivető bizottság július hó 16-án, esütörtökön a pénzügyi palota Andrassy-uti oldalán levő hivatalos helyiségben a következő foglalkozások utáni adókat fogja tárgyalni a 2702 kivetési tételtől a 2837 kivetési tételig. Üzletvezelet. Vadászati jogbérlet. Waggongyári kantinos. Vállalkozó. Varrógépraktár. Varrónók. Vasbutorraktár tulajdonos. Vaskereskedő. Vágóhídi bétlisztító. Vámmalom tulajdonos. Vásári bazáros. Vászonzület tulajdonos. Vegyeskereskedő. Villanyszerelő. Virágkereskedő.

— Megakartta ölni a testvérét. Nógrád-Verőcéről jelentik: Napokkal ezelőtt Friedrich Sándor nógrádverőcei plébános ellen rablógyilkos merényletet akart elkövetni a fivére, egy elzüllött fűszeressegéd. A merénylet szerencsére nem sikerült, a plébános megmentette az életét. Pár nappal ezelőtt késő éjjel arra ébredt Friedrich, hogy a szomszédos szobában betörő jár. Ijedten ugrott ki az ablakon és segítségért szaladt. Walcz Rezső kántortanító és két fia revolverrel siettek a plébániára. Berontottak a lakásba és megdöbbenve látták, hogy a betörő a plébános testvére. Az elvetemült fiatalember, Friedrich Lajos, revolverrel fogadta Walezékat és keresztüllötte a kántortanító tenyerét. Az egyik Walcz-fiu visszalőtt és meg is sebesítette a betörőt. Megérkeztek a csendőrök is és le tartóztatták a veszedelmes embert. Friedrich Lajos bevallotta, hogy megakartta gyilkolni a testvérét.

— Letartóztatott szerb diák. Bécsből jelentik: Kossak Józsefet, a Bécsben élő dél-szláv diákok vezetőjét, akit néhány nappal ezelőtt a rendőrség letartóztatott, a törvényszék fogházából ma Laibachba szállították két börtönőr kíséretében. Sztojanovics orvostanhallgatót szabadon bocsátották, miután nyomós bizonyítékok nincsenek bűnössége mellett, de a vele együtt letartóztatott Vuketics orvostanhallgatót továbbra is fogva tartják.

— Halálos turista szerencsétlenség. Innsbruckból jelentik: Kunig müncheni kereskedő ma egy vezetővel felmászott a Zugspitzre. Eközben lezuhant és a kötél, amellyel a vezetőhöz volt kötve, a kövön kettészakadt. A kereskedő több száz méter mélységbe zuhant alá. A megmentésére kiküldött expedíció csak koponyáját találta meg, a teste annyira össze volt roncsolva, hogy elszállítására gondolni se lehetett.

— Letartóztatott sikkasztó főpénztárnok. Megírta az Aradi Közlöny, hogy Dörfner Géza a Mutual biztosító társaság hivatalnokja kilencven ezer korona hivatalos pénz el-sikkasztása után megszökött. Mint Budapestről jelentik: Dörfner Gézát, ma délben elfogták, a mikor Debrecenből Budapestre visszaérkezett. Dörfnert az bírta visszatérésre, mert hallotta, hogy feleségét zaklatják. A sikkasztó pénztárnok mindent bevallott. A rendőrség letartóztatta.

— Wölfling Lipótné tartásdíja. Münchenből jelentik: A törvényszék kötelezte Wölfling Lipótné, hogy nejenek, született Richter Amáliának a neki már egyizben a válópör tartamára megítélt egyezer korona havi tartásdíjat megfizesse. Wölfling csak négyszáz koronát akart fizetni, de a bíróság figyelmen kívül hagyva a szerződéses kikötéseket, kimondta, hogy az egyezer koronás havi járadék megfelel Wölfling vagyoni viszonyainak, amennyiben a családi alapítványból harminchatezer koronát kap évente.

— Eljegyzés. Nemez Károly kárászteleki körjegyző eljegyezte özv. Joanovits Antalné leányát, Vilmát.

— Megnyitó előadás a Könyvtár-cirkuszban. Mikor ma este nyolc órakor a minden izében amerikai méretű és stílusú Óvár-téri cirkuszban, a Könyvtár testvérek óriási arénájában az egyik igazgató, mr. Adolf, amint a műsor mondja, megadta a sipjelt az előadás megkezdésére, legalább négyezer ember várakozott az eljövendő produkciókra. Akkor érdeklődés volt eme páratlanul álló és valóban bámulatba ejtő produkáló cirkusz iránt, hogy a pénztár már fél nyolckor kénytelen volt a koronás jegyek kiadását beszüntetni. Életveszélyes volt a tolongás és akik bejutottak még az óriási méretű ponyva sátorba, amely maga is külön látványosabb, színes, tarka és állandóan mulattató számokból összeállított gazdag műsor precíz előadása mellett szórakoztak. Az egész város lázas kíváncsisága előzte meg a Könyvtár testvérek cirkuszának megérkezését. Amerikában tanulta ez a művész-dinasztia, egy nagy-szemű, merész vállalkozó apának, daliás, csupa elsőrendű szakember nyolc fia a cirkusz fejlesztését, amelyet ma már csak igen keskeny mesgye választ el a varietétől, orfeumtól. A Könyvtár cirkusz első előadásán csupa meglepetés, csupa újdonság, csupa gyorsan perdülő színes és egy percig sem unalmassá váló látványos töltötte ki a műsort. Maguk a Könyvtár testvérek, akik a legváltozatosabb szerepekben soha nem látott lóidomítással, cöllövessel és sok minden mással erősségei az előadásnak, izlést, nagyszerűséget és nivót kölcsönöznek a kiállításnak, a játéknak, a cirkuszi berendezésnek, a reklámozásnak. Az aradi közönség kétségkívül megérezte, hogy elsőrendűt kap, amikor a mai rossz idő ellenére is zsufolásig megtöltötte az óriási cirkuszt.

— Öngyilkos kucséber. Ma délután Reesky Pál kucséber a városligetben öngyilkosságot akart elkövetni. Felakasztotta magát egy fára, de még mielőtt valami baja történt volna, az ott cirkáló rendőr észrevette és a kötelelet elvágta. A földön azonban Reesky Pál kissé tétován mozgott és ezért a rendőr bekísérte a főkapitányságra, ahol kitünt, hogy már tegnap este óta különböző korezmákban ivott. Tettét is részegségben követte el.

— Elítélt orosz kém. Berlinből jelentik: Pohl őrmestert, aki Oroszország javára kémkedett, tizenöt évi fegyházra ítélték. Az ítélet kihirdetésénél, amely zárt ajtók mögött folyt le, a vádlott ájultan esett össze.

— Árverés a vasuton. Arad állomáson a raktárhelyiségben július 20-án délelőtt 9 órakor következő tárgyak: egy kocsi nyersvas, ruha, kézmű, onkor, papír, géprész, furnir, enyv, likör, kosár, üres hordók kerülnek nyilvánosan árverésre. Az elárverezendő árak a vevőszándékkal megjelentek által közvetlenül az árverezés előtt megtekinthetők.

— Cseresznyéslepény: hozzávalók: 30 dg. liszt, 1 csomag Dr. Ostker-féle sütőpor, 10 dg. vaj, 2 tojás, egy nyolcad liter tej vagy tejföl, megfelelő só. Aki edesebben szereti, még 10 dg. cukrot vehet. Készítés: A tésztát a szokott módon elkészítjük s amint kedveljük, vékonyabban, vagy vastagabban nyújtva a jól zsirozott tepsibe tesszük. Töltelékül magtalanított cseresznyét használunk. Ha a cseresznye igen nedves, úgy az egész tésztát jól behintjük liszttel és kevés cukorral. Ezen recept 2 közép-nagyságu lepényre elegendő.

— Ha rosszul érzi magát, igyék egy üveg eredeti Karpáti féle openajtót, mely a legkittünőbb fájdalomcsillapító hárszer. Ize édes, hatása gyors és biztos. 1 üveg utashálással 40 fillér. 12 üveg franco K. 480. Kapható kizárólag a készítőnél Karpáti János gyógyszerárban Arad, Boros Beat-úr. 14

— Harminc százalékkal olcsóbb lett a gyermekkosci a Fischer Nagy Áruház Gyári-raktárában Aradon, Szabadság-tér 12. szám alatt, ahol a legelegánsabb, legfinomabb és a legnagyobb választék található.

— Legelegánsabb gyermek- és fiukosztümök és felöltők Hirsch Antal uriszabó üzletében Arad, Andrassy-tér 22. kaphatók. Olcsó szabott árak. Telefon 677. 1557

— Előnyös bérlet Krausz Paulin kölcsönkönyvtárában. Színház-épület. 287

— Levélbélyegeket, egész bélyeggyűjteményeket, valamint régi levelezéseket jó árban vesz Kerpel Izsó könyvkereskedése.

— Ügyvédi irodák b. figyelmébe. A m. kir. Igazságügyminisztérium 9900-1913. I. M. sz. rendeletében előírt és kötelező négyféle végrehajtási nyomtatvány kapható az Aradi nyomda részvénytársaság könyvnyomdájában.

— Vidékiek bármily megbízással a Messenger-Boy vállalatához bizalommal fordulhatnak. Deák Ferenc-utca 8. Telefon 816.

TÖRVÉNYKEZÉS.

A rossz házasetet vége.

Az Aradi Közlöny tudósítójától.

Arad, július 14.

Néhány héttel ezelőtt a gáji rendőrségen megjelent Farkas Mátyás fűszerkereskedő felesége és feljelentést tett a férje ellen. Elmondotta, hogy férje késsel támadt rá, feléje is szurt, de szerencsére a fűzője feltartotta a kést. Férje ezután egy súlyos tárgyat vett elő és ezzel a fején megsebesítette. A rendőrség nyomozás után áttette az ügyet az ügyészségre, ahonnan a járásbíróra került, minthogy súlyos testisértés vétsége forog fenn.

A járásbíróson ma tárgyalta az ügyet Ottrubay Dezső dr. kir. járásbíró. A tárgyaláson az asszony előadta, hogy a férje és fia ki akarják őt üldözni a házból és ezért napirenden vannak a házi perpatvarok. Majd orvosi bizonyítványokat csatolt be a férje által okozott sérülésekről. A férj és a fiu viszont az asszonyra hárították a hibát és azt vallották, hogy az asszony válni akar, ezért állandóan civódást kezdett. A bíróság számos tanút hallgatott ki és az ítélet kihirdetését későbbre halasztotta.

§ Aradmegyei gyilkos a Kuria előtt. A múlt év szeptemberében történt, hogy az aradmegyei Siklós községben Puskás Miklós nap-számos Sonka György nevű barátja segítségével megölte régi haragosát, Miron Juon siklói gazdálkodót. A gyilkosságot éjszaka követették el, odalopóztak Miron házához s egy puskalövessel halálra sebeztek az alvó parasztagdát. Az aradi törvényszék esküdtbírósa ítélezett a gyilkosok felett, és Puskást életfogytiglani fegyházra, Sonkát pedig a 92. §. alkalmazásával négy évi fegyházra ítélték. A királyi Kuria szüneti tanácsa ma foglalkozott a beadott semmiségi panaszokkal, s az esküdtbírósnak Puskás Miklósa vonatkozó ítéletét megváltoztatta, amennyiben a 92. §. alkalmazásával büntetését tizenöt évi fegyházra szállította le. Az ítéletnek Sonka Györgyre vonatkozó részét a Kuria jóváhagyta.

Az ARADI KÖZLÖNY telefonszámai:

Szerkesztőség (éjjel-nappal)	—	257
Szerkesztőség (csak éjjel használható mellékállomás)	—	151
Kiadóhivatal és hirdetés osztály	—	151
Nyomda	—	151

KÖZGAZDASÁG ÉS KÖZLEKEDÉS

= A bolgár kölcsön. Szófiából jelentik: A bolgár kormány tegnap nyújtotta be a Sobranjában a német Disconto-Bank Gesellschaf-tal megkötendő kölcsönszerződés szövegét. Az egész országban rendkívül heves agitáció folyik a kölcsönszerződés megkötése ellen. A Szobranjének a kölcsönszerződést e hó 17-ig el kell fogadnia, ellenkező esetben a Disconto Bank Gesellschaftnak joga van az üzlettel vissza-lépni. A Bulgáriának nyújtandó kölcsönnél 15 német, 5 osztrák-magyar, 3 bolgár, 3 hollandi, 2 belga és egy svájci bank van érdekelve. Az ellenzéki lapok rendkívül heves támadásokat intéznek a kormány ellen a kölcsön miatt. A Cambana Gesoff volt miniszter lapja azt írja, hogy a kölcsön egyszerűen árulás a bolgár nép érdekei ellen.

Budapesti áru- és értéktőzsde.

Budapest, július 14.

Készáru.

Amerika egygyel olcsóbb. Kínálat, kereslet korlátozott, 5 ezer mm. változtatlan.

Határidő.

	Déli sávlat	3 órai sávlat
Buza 1914. októberre	12 95—12 96	12 94—12 95
Buza 1915. áprilisra	13 08	13 07 13 04—13 05
Rozs 1914. októberre	9 37—9 38	9 36 9 37
Tengeri 1914. júliusra	7 28—7 29	7 28 7 29
Tengeri 1915. májusra	6 99—7 00	7 09 7 10
Zab 1914. októberre	7 66—7 67	7 73—7 74

Az árak 50 kilónként számítva.

Budapesti értéktőzsde (július 14)

Osztrák hitel	570
Magyar hitel	746
1 1/2 koronajáradék	78 30
Osztrák-magyar államvasúti	725
Felhalmozóbank	379 50
Lezámitolóbank	443
Élelmi Bank	270 50
Magyar Bank	651 50
Kereskedelmi Bank	85 45
Rimamurányi	558
Szalgótarjáni	645
Közuti Vasút	541 50
Városló Villamos	297 50

Bécsi értéktőzsde (július 14.)

Osztrák hitel	583
Magyar hitel	750
Osztrák-magyar államv.	650 50
Déli vasút	73

A Temesvári Lloydársulat terménycsarnokának hivatalos árjegyzése. (Árak 100 kilogrammonként korona ártékben.) 1914. júl. 13. Buza 75 kilogrammos 25 50—25 60, 50 kilogrammos 25 60—25 70, 77 kilogrammos 25 80—25 90, 78 kilogrammos 26 10—26 30. Rozs (prima) 18 20—18 40, (közép) 18 60—18 80, Árpás (sertés) 13 20—13 50, Zab (prima) 13 00—13 30, (közép) 11 80—12 00, Tengeri réz (magyar) 14 20—14 40, (román) réz 13 70—13 80, új 10 30—10 50, Kungonya 100 kgr. (tehér) 6 20—6 30, (rózsa) 7 00—7 10

Feladás szerkesztő:

Rudnyánszky Endre.

NYÁRI SZINHÁZ.

Szerda, 1914. július 15-én.

Vendrey Ferenc vendégfelléptével:

Ezüst pille.

Énekes bohózat 3 felvonásban. Arnold és Bach után i ta: Gábor Andor. Zenéjét szerzette: Szirmay Albert. Karnagy: Tilger Árpád. Rendező: Polgár Sándor.

SZEMÉLYEK:

Barta Vendrey F.	Dr. Forgács Ocskay M.
Bartáné Benkóné,	Piperke bácsi Virág L.
Lili, a leányuk Nógrády M.	Czwillinger Győző A.

Kezdete este 8 órakor.

NYILTÉR.*

Aspirin

tabletták

:fej és fogfájásnál, rheumánál, influenzánál stb. elismert fájdalomcsillapító: hogy biztosan a valódi Aspirint kapjuk, kérjük a „Bayer“ féle Aspirin tablettákat. Ezek eredetisomagolásban csövenként 20 tablettát 0,5 g l kor. 20 fill. ért kaphatók. Minden tablettán az Aspirin szó látható. Az Aspirin szó védjegyzett, tehát a törvények szerint, más cég nem jogosult készítményeit Aspirinnévvélmegnevezni.

8451

IGLÓFÜRED

gyógyfürdő (Szepesmegye)

vasúti állomás: Igló. (Automobiljárat.) Gyönyörű fekvéssel. fenyvesekkel körülövezve, teljesen védett fekvésű hely. Elsőrendű vizgyógyintézet az összes fizikai gyógyító eljárásokra. Inhalatórium, szénsavas fürdők, fekvőcsarnok, hízalókúra stb. Szórakozásokról gondoskodva. Kitűnő konyha. Fürdőorvos Dr. Lorenz Hugó. Árak mérsékeltek. Tájékoztató leírást (prospektust) kívánatra küld Iglófürdő gondnoksága.

Fischer Mór

Arad, Andrassy-tér 25. sz.

Neuman-palota. V. és m telefon 568.

Legolcsóbb bevásárlási forrás, hol óriási választékban kaphatók a legújabb kivitelű kül- és belföldi üveg, porcellán készletek, petr. villanycsillárok, mosdók, prima alumínium konyhaberendezési cikkek, alpaca és alp. ezüst evőeszközök eredeti gyári árban lesznek eladva.

Valódi karlsbadi porcellánból:

- 6. sz. tea- vagy kávékészlet modern facon gyönyörű beégetett festéssel, aranyozással Kor. 7.—tól
- 6. sz. ebédlő-készlet legújabb mintákkal, kézi festéssel, beégetett valódi aranyozással Kor. 17.—
- 12. sz. étkezészet ugyanily kivitelben Kor. 27.—
- 6 pár tea- v. kávécsésze finom ízlésű mintával, beégetett aranyozással Kor. 3.—
- Valódi kobalddszélű étkezészetekből óriási választék van állandóan raktáron 12 szem. már Kor. 90.—tól
- Majolika mosdókészletek, modern különleges faconban Kor. 7.60-tól

Kül- és belföldi üveggészletekből állandóan óriási választék:

- 6 szem. 84 drb. gyönyörű csiszolással Kor. 13.—
- Finom csiszolt vizes pohár darabja fill. —12
- Finom csiszolt boros pohár darabja fill. —10

Kápkerepezés legnagyobb választékban és legjutányosabban lesznek készítve, modern ovál és gömbölyű keretek minden nagyságban és színben kaphatók. Üvegezést pontosan és legjutányosabban eszközölk.

Világhírű „Rex“ patent befőttes üvegek és főzőfazekak egyedüli beszerzési forrása.

Legújabb képes árjegyzékem kívánatra ingyen és bérmentve küldöm. 3313

Az ezen rovat alatt közöltékért nem vállalunk felelősséget.

MENETREND.

Arad—Nagyvárad.

Arad i.	500	6.20	8.20	11.42	4.15	9.39	4.51
Csaba 6.	6.27	7.23	9.23	1.12	5.19	11.01	6.54
„ i.	6.49	8.19	11.40	1.38	5.56	1.47	1.47
Nvárad 6.	9.40	12.01	2.15	4.—	8.20	3.54	3.54

Nagyvárad—Arad

Nagyvárad i.	6.00	8.01	10.10	1.15	4.40	7.52	1.14
Csaba 6.	8.12	11.08	12.37	4.34	7.22	11.04	8.26
„ i.	11.27	11.27	2.05	5.57	7.29	9.06	4.22
Arad 6.	12.32	12.32	3.11	6.59	9.03	10.09	5.57

A vastag számok a gyors-, a dült számok a motor-, a rendes számok a személyvonatokat jelzik.

Arad-hegyaljai h. é. mot. vasut.

Menetrend.

Aradról—Györök—Pankota felé:

4. sz. Szemv. reggel	5.00
6. sz. Szemv. reggel	6.28
6/II. sz. Szemv. reggel	7.55
8. sz. Szemv. d. e.	10.50
10. sz. Szemv. d. u.	12.17
12. sz. Szemv. d. u.	2.40
14. sz. Szemv. d. u.	5.30
16. sz. Szemv. este	7.00
18. sz. Szemv. este	8.26

Pankotáról—Györök—Arad felé:

3. sz. Szemv. reggel	4.56
5. sz. Szemv. reggel	6.22
5/II. sz. Szemv. reggel	7.50
7. sz. Szemv. d. e.	10.48
9. sz. Szemv. d. u.	12.11
11. sz. Szemv. d. u.	2.36
13. sz. Szemv. d. u.	5.26
15. sz. Szemv. este	6.51
17. sz. Szemv. este	8.22

Györökről—Máriaradna felé:

102. sz. Szemv. reggel	4.55
104. sz. Szemv. reggel	6.06
106. sz. Szemv. reggel	7.34
106/II. sz. Szemv. d. e.	9.03
108. sz. Szemv. d. e.	11.54
110. sz. Szemv. d. u.	1.25
112. sz. Szemv. d. u.	3.47
114. sz. Szemv. este	6.37
116. sz. Szemv. este	8.06

Máriaradnáról—Györök felé:

103. sz. Szemv. reggel	5.18
105. sz. Szemv. reggel	6.50
105/II. sz. Szemv. d. e.	8.19
107. sz. Szemv. d. e.	11.10
109. sz. Szemv. d. u.	12.40
111. sz. Szemv. d. u.	3.00
113. sz. Szemv. d. u.	5.50
115. sz. Szemv. este	7.20
117. sz. Szemv. este	8.55

AGA-GOMME. A legjobb minőségű vergé szivarkapapiros, amelynek minden lapocskája a szélén gummirozva van. 1. könyvecské 80 lap ára 4 fillér.

Első Aradi Orthodox Szalámigyár
כשר Herskovits Dezső és Társa
 Arad, Boros Béni-tér 11. szám.
 Telefon szám 820. Sürgöny-
 oim: Szalámigyár Arad.

Ajánljuk kitűnő minőségű sza-
 lámí, kolbász, hideg felvágott,
 füstölthús készítményeket a
 legjutányosabb árak mellett
 Vidéki megrendelések azonnal
 eszközöltetnek. Arjegyzék in-
 gyen és bérmentve. 3775

Kalmár József
 villanyeszközök
 Arad, Salacz-utca 2. sz.
 telefon 242. telefon 243.
Ajánlja
költözködők figyelmébe:

villanyos világítási berendezéseket,
 villanyos csengő- és telefon be-
 rendezéseket s minden e szak-
 mába vágó munkát. Pontos és
 gyors munka. 481

Raktáron tart:
 Villanyos csillárokat, villanyos fő-
 rcsodényeket, villanyos vasalókat,
 villanyos hajszűrő vasakat, Wolfvax
 lámpákat és mindennemű villa-
 nyos cikkeket. 481

Védekező szerek

szőlő, gyümölcs és
 mezőgazdaság részére.

Rézkénpor

peronospora ellen.

Vizben oldható kénsó

oidium ellen.

Füsttámasztó anyag

szőlőknek fagy ellen való
 megvédésére.

**Vizben oldható gyü-
 mölcsfa-carbolineum**

téli permetezésre

mészkenlé

téli és nyári permetezésre
 gyümölcsfák gombabeteg-
 ségei ellen — darabos
 kén — rudkén — közön-
 séges és asbest-kénlap —
 rézmészpor — chlorbaryum
 répaféreg ellen carbolpor
 carbolsav — cresolium fer-
 tőtlenítésre.

Elismerő levelekkel szolgálha-
 hatunk.

**Dobiaschi J. és
 Dörner Testvérek,**
 vegytermék gyárai **ARAD.**
 Telefon 165. 4234

Valódi brünni szövetek

az 1914. évi tavaszi és nyári időnyre

Egy szelvény 3.10 m. hosszú teljes férfitruhához (kabát, nadrág, és mellény) elegendő, csak	1 szelvény 7 kor. 1 szelvény 10 kor. 1 szelvény 15 kor. 1 szelvény 17 kor. 1 szelvény 20 kor.
---	---

Egy szelvényt fekete szalonnruhához 20. — K-eri,
 szintegy felöltőszövetet, turistalódomé, velyemkam-
 garnit, női kosztüm szöveteit stb. gyári árakon
 küld, miát megbízható és szolid cég mindenütt
 ismert posztógyári raktár

Siegel-Imhof Brünn.

Minták ingyen és bérmentve.
 Az előnyök a melyeket a megárvuló divoz, ha
 szövetségi letti körvelen Siegel-Imhof cég-
 nél, a gyári piacra rendel meg, igen jelent-
 kenyek. Szabott, legolcsóbb árak. Örösi
 választék. Minták, figyelmes kiszolgálás, még
 a legkisebb rendelésnél is, teljesen trisz árban

9461

Nagy istálló

bérbeadó
 Pécskai-ut 15. szám alatt.

**Ingtalanforgalmi és
 Parcellázóbank**

Petőfi-u. 1. szám.

Telefon 861. 4061

HIXIL

MODERN MOSÓ SZER!

Hixil a legjobb mosószer a fehérnemű hófehérré való
 tisztítására, amellet enyhe és ártalmatlan a használatban.
 Kapható minden e szakmába vágó üzletben. Arad és v-
 déke képviselője: Szemző Armin áruügynöksége Arad
 Telefon 592. szám. 4125 Telefon 592 szám.

174—1914. Fa. fl.

Hirdetmény.

Közbíró teszem miszerint mindazon szőlősgazdák, kik a szi-
 háztartásukban fogyasztott bor után a teljes italadó helyett (H. líte-
 renként 14 kor. 08. fill.) a kedvezményes fogyasztási adót (H. lítere-
 nként 8 kor. 08 fill.) óhajtják fizetni, ebbeli igényüket 1914. év szept-
 ember hó 15-ig a fogyasztásiadó felügyelőségnek bejelenteni tartoznak.

Mindazonáltal ezen kedvezményben azon szőlősgazda, kiknek bora
 nem az aradi körzetben terem, csak azon esetben részesülhet, ha a
 kedvezményes boritaladóra vonatkozó igények szabályozása tárgyában
 a pénzügyminiszter által 1899 évi 18607. szám alatt kiadott kö rend-
 let 2. és 3-ik pontjának eleget tesz, melyek tartalma a következő.

2. Ha rendház (társház, várda, kolos or, stb.) nem fekszik ugyan-
 azon község területén, melynek határában a rendház főnökének keze-
 lése és művelése alatt álló szőlőterület létezik, a kedvezményes borital-
 adóra vonatkozó igény nem csak a fogyasztás, de a termelés helyére
 nézve illetékes községi előljárásnál is bejelentendő, s a termelés
 helyéről a fogyasztás helyére szállítandó bor csak az alatt a feltétel
 alatt történhetik, hogy a szándékolt elszállításról előleges jelentés tété-
 tik annál a pénzügyi szakasznál, melynek kerületében a termelés
 helye fekszik.

A pénzügyi szakasz a termelésről igazolványt állít ki, melyben
 a hordók (vagy más edények) száma és a bor mennyisége kitüntendő
 és egyuttal a hordókat (palackoknál az azokat tartalmazó ládákat)
 hivatalos pecséttel látja el. Az igazolvány a rendeltetési helyen a
 boritaladó beszedésére jogosítottnak átadandó.

3. A rendház (társház, várda, kolostor) főnöke köteles a pénzügy-
 őrség közreműködése alkalmával hivatalosan felszámított és érvénye-
 sitett költségeket a pénzügyigazgatóság felhívására 8 nap alatt végre-
 hajtás terhe mellett az államkincstárnak megteríteni.

Jelen rendeletem a multa visszahátolag nem érvényesíthető,
 minthogy ezomban az 1899 évre vonatkozó kedvezményes boritaladóra
 szóló bejelentés véghatár id je folyó év szeptember hó 15-ikén már
 lejárt, az 1899. évre vonatkozó igényre nézve kivételképpen a folyó
 évi december hó végéig megteendő pótbjelentést megengedem.

Végül megjegyzem, hogy a jelen körrendeletem 2. és 3. pontjál-
 ban körvonalazott intézkedések 1899 évi január hó 1 től kezdve nem-
 csak a szerzetes rendekkel szemben, hanem a kedvezményes adótétel
 fizetésére igényt tartó más bortermelőkkel szemben is kötelezők.

Budapesti. 1898 évi december hó 10 én.
 Mindezeknél fogva figyelmeztetem a szőlősgazdákat, hogy az
 esetben ha ezen fenti pontokban előírt kötelezettségeiknek mindenben
 pontosan eleget nem tesznek, a teljes italadót ígom követelésbe
 helyezni.

Zikó János
 főte ügyelő.

Láb- és kézizzadás

biztosan és leggyorsabban elmúlik, a „Peppo“ folyadék és
 „Peppo“ hintőpor segítségével.

Szárit! . . . Szagtalanít!!

Peppo folyadék ára használati utasítással 1 kor.
 Peppo hintőpor 70 fillér.

**Legfájdalmasabb
 tyukszemétől**

is 3 nap alatt
 mindenki meg-
 szabadul a Ha-
 jós-téle ANA-
 GALLIN hasz-
 nálatá által. —
 Kezelése igen
 egyszerű, nem
 pisakit, nem ra-
 gados. A beszerzésnél vigyázni kell az ANAGALLIN szóra.
 Ára használati utasítással együtt 70 fillér.

Poloskák

kiirtására a legsikeresebben és telje-
 sen csak a „Phenolsav“-val eszkö-
 zölhető. A butorokat nem rontja, még a
 petéit is kiirtja. Ára 1 üvegnek 70 fill.

Legjobb fekete hajfestő

a „Melogen“. Egy pár perc alatt bármely haját, vagy ba-
 juzt a legzebb állandó fekete színre lehet festeni anélkül,
 hogy a színt le lehetne mosni. Ára 2 korona. 741

A fenti szerek kap-
 hatók a készítőnél **Hajós Árpád** gyógyszer-
 tárában

ARAD, Andrassy-tér 22. sz.

Alapított 1886. évben az Aradmegyei Közkórház számára.

KNAPP SÁNDOR

kelmefestő, vegytisztító és fehérnemű gőzmosó intézete, ARAD. Intézet: MAGYAR-UTCA 26. szám alatt. Felvételi üzlet: WEITZER- és KAZINCZY-UTCA sarkán. (A főpostával szemben.) Vidéki megbízásokat gyorsan és pontosan eszközölök.

Modern ruhafestés legújabb divatsz-
nekre, minta után. — Ruhatisztítás ve-
gyileg, száraz uton. — Továbbá csipke-
és szövet-függöny, szörme, szőnyeg,
butor-szövet, kézimunkák, keztük stb.
stb. tisztítása és festése. — Több
évi külföldi gyakorlat. 6541

Ajánlunk
Gyári, üzemi és ipari célokra,
rostált, száraz, darabos, uradalmi
erdei bükkfaszenet.

Vasaláshoz háztartások részére,
kétszer rostált, szagtalan, izsított,
kiváló minőségű. 4148—11

retorta bükkfaszenet.
Üzletekbe, ismét eladók részére

csomagolt RETORTA faszenet
csomagolt VASALÓ faszenet
pontosan mért egy kilós csoma-
gokban Házhoz szállítva

Kneffel Károly és Fia

szén és kősz nagykereskedése Aradon.
Városi és megyei Telefon 139. szám.

16261—1914.

Hirdetmény

Közhírré tesszük, hogy a m. kir.
földművelésügyi miniszter urnak
erdősítési és csemete nevelési jutal-
makra vonatkozó 16280—1914. sz.
pályázati hirdetménye a városi

levéltárban közszemlére ki van téve
s az a hivatalos órák alatt bárki
által megtekinthető.

Arad, 1914. július 6.

A városi tanács.

Egy

teljesen új modern berendezésű 84
lóerős szivógázmotor berendezésű

vám

malom

egy waggon őrlelőképesseggel olaj-
malommal együtt Seprősön azonnal
bérbeadó.

Bővebbet Dr. Kárász Győző ügy-
védnél ARAD, Szabadság tér 9.

Költözők

figyelmébe!

Villamos világítási berende-
zéseket csillárokkal együtt,
kedvező feltételek mellett
szerel és szállít 3961

Koch Dániel

Arad, Deák Ferenc-utca 42. sz.

PENSIO DE DEMOISELLES.

Előkelő nevelő-intézet 14—18 éves leányok részére. Nyelv, zene, fes-
tés, kézimunka, háztartás stb. tanítás. Sport, nagy kert saját villa.

BŐVEBBET A PROSPEKTUS ÁLTAL * 4155
GRAZ, RUCKERLBEIG STIERMARK. * *

Cséplőgép tulajdonosok, gyártelepek és ipartelepek figyelmébe!

Van szerencsém szíves tudomásukra hozni, hogy a 76271/99.
számu belügyministeri rendeletnek megfelelő mentőszekrények
állandóan raktáron vannak, áraik a következők:

1. A fenti rendeletnek megfelelő m. szekrény cséplőgépekhez 81
2. A " " " " " ipartelepeknek 89
3. A " " " " " nagyobb ipar t. 51

Régi hiányos mentőszekrényeket a legrövidebb idő alatt
szerelünk föl a legolcsóbb árakon.

Az általunk szállított mentőszekrényekért teljes felelősséget
vállalunk, mivel azok a törvényesen előírt kellékeknek minden-
ben megfelelnek azok ellen sem az iparfelügyelőség sem más
hatóság kifogásokat emelni nem fog míg a hiányosan felsze-
reltekért a telep tulajdonosát büntetik.

Legfinomabb steril kötszerek Hartmann és Kleining Ho-
henelbei gyárából valamint betegápolási kellékek a legolcsóbban
számíttatnak.

HEHS VILMOS

Szent István gyógyszerháza 5187

ARAD, Batthyány-utca.

A nyári erős napsugarak és szelek ellen

arc- és kézbőrének megvédésére a leg-
hasznosabb az általános közkeveltségű

eredeti Kárpáti-féle

Benzoe Creme Ara 1 Kor.

és **Benzoe Tejszappan** Ara 70 fillér,

a mely szeplőket, arcfoltokat és minden
arc tisztáltságot az arcról meglepő
gyorsan letisztít.

Készíti és postán szétküldi

Kárpáti János

gyógyszertára

Arad, Boros Béni-tér 15. sz.

6 Kor. értékű rendelésnél postaköltség
nem számíttatik fel. 7031

Menetrend.

Arad—Brád.

Arad	Ind.	505	552	622	653	854	1158	1240	256	420	500	709
Ujszentanna			640				1238					
Pankota			631									
Borossebes												
Honczó			411									
Brád	érk.	655		1138	218	1247		741	911	707		1000

Brád—Arad.

Brád	Ind.		403	730		936		137	430			
Honczó			323	556				838	745			
Borossebes												
Pankota												
Ujszentanna												
Arad	érk.	652	727	1034	848	131	816	350	1184	624	748	845

Ujszentanna—Kétegyháza.

Ujszentanna	Ind.	643	942	1242	857	606	809
Kétegyháza	érk.	815	1111	224	541	747	952

Kétegyháza—Ujszentanna.

Kétegyháza	Ind.	405	538	750	1047	801	624
Ujszentanna	érk.	554	725	923	1283	443	758

Borossebes—Menyházafürdő.

Borossebes	Ind.	1018	csak ünnep- és vasárnap	1245	naponta	640
Menyházafürdő	érk.	1138	VI/1—VIII/31-ig	152	VI/1—VIII/31-ig	747

Menyházafürdő—Borossebes.

Menyházafürdő	Ind.	naponta	512	225	csak ünnep- és vasárnap	524
Borossebes	érk.	VI/1—VIII/31-ig	815	380	VI/1—VIII/31-ig	630

A vastag számok a gyorsmotor-, a rendes számok a motoros-,
a dűlt számok a személyvonatokat jelzik.

Ezen rovatban minden szöveg-
esori beiktatásnak ára 4 fillér,
vastagabb betűkkel 8 fill.

APRÓ HIRDETÉSEK.

Kiadóhivatal: József téri-ut. 22.
Kiadóhivatali telefon: 151. sz.
Szerkesztőség: 357. sz.

Apró hirdetések felvételének a kiadóhivatalban, vidékről az apró hirdetések posta utalványon küldendők — a szelvényen a szöveg elír — avagy levélbélyegekben. Tudakozásnál a hirdetés száma mindenkor kéendő. Helyi beiktatásnál (a jellegű leveleket kivéve) felvilágosítással szolgál a kiadóhivatal, ez esetben, válaszbélyeg csatolandó. Az apróhirdetések díja a szavak száma szerint számítható. Minden szó 4 fillér, vastagabb betűkkel 8 fillér. A legkisebb hirdetés 60 fillér. A vastagabb betűkkel kívánt szavak a kóriratban aláhúzással jelölendők. Az apró hirdetések előre fizetendők. A hirdetés a kiadóhivatal kívánatra díjlanul megszerkeszt. **HIRDETÉSÉK ESTE FÉL 6 ÓRAIG VÉTEK FEL.**

**Az Aradi Közlöny részére
hirdetések felvételnek a kiadó-
hivatalban József főherceg-ut. 22.
Bejárati a Kossuth-szoborral szem-
ben.) Továbbá**

BUDAPESTEN:

Blockner I. IV., Semmelweis-u. 4. sz.
Györi és Nagy VII., Erzsébet-körút 5. sz.
Janus és Társa V., Dorottya-u. 11. sz.
Mosse Rudolf VI., Andrassy-ut 2. sz.
Tenczer Gyula IV., Szervita-tér 8. sz.
Schwartz József VI., Andrassy-ut 7. sz.
Hegyi Lajos VII., Király-u. 87. sz.
Eckstein Bernát VII., Erzsébet-körút 38
Mezei Antal IV., Eskü-ut 5. sz.

NAGYVÁRADON:

Hegedüs Hirlapiroda Rákóczi-ut 5.

TEMESVÁR—BELVÁROSBAN:

Engel Jenő hirdetőiroda vállalata Jenő
herceg-utca.

BÉCSBEN:

Haasenstein & Vogler I., Neuer-Markt No. 3.
M. Duckes Nachf. I., Wollzeile No. 9.
Rudolf Mosse I., Seilerstätte No. 2.
Eduard Braun Rothenturmstr No. 9.
Heinrich Schalek I., Wollzeile 11.
Bock & Herzfeld I., Adlergasse No. 6.

BERLINBEN:

Dr. Jr. F. C. Ellmenreich Berlin-Vilmers-
dorf, Holsteinische Str. 32.

**Az apróhirdetésekre vonatkozó
szabályok, ahol a hirdetés mel-
letti: „Bővebbet, vagy cím a ki-
adóban” áll, közelebbi adatok
elváshatók az „Aradi Közlöny”
kiadóhivatalának előcsarnokában
elhelyezett táblán.**

LEVELEZÉS.

Előfizetők.

Ma délelőtt kívánsága szerinti
címe elment.

VÉTEL ÉS ELADÁS.

Megvételre

keresek használt nagyobb vaska-
put, ajtókat, valamint folyosó és
rendes ablakokat. Cimeket a ki-
adóba kérek. 4252

Egy doboz

100 darab hártyalon levélpapír, 50
papír és 50 selyempapír belésű
boríték egy koronáért kapható In-
gusz I. és Fia könyv- és papírke-
reskedésében. Telefon 517. 1941

Mindenki olyan öreg,

aminőnek látszik, aki nem akar
megöregedni, használja a Földes-
féle Hair regeneratort, ezen ké-
szítménytől minden ősz haj visz-
szanyeri eredeti színét. Nagy üveg
ára 2 korona. Földes gyógyszerár,
Aradon. Összes készítményeink
kaphatók Hehs Vilmos Batthyány-
utcai gyógyszerárában. 1224

Emir.

Körömfényesítő por, jobb minden
eddiginél a körömféket azonnal tükör-
fényessé teszi ára 70 fillér, kap-
ható mindenhol. Dr. Földes és Hehs
pipere szappan és vegyészeti gyára
Aradon. 1224

INGATLAN.

A Szabadság-tér

közlemben épült új magánház első-
rendű 8 szobás lakással eladó.
Cím a kiadóban. 4200

ALKALMAZÁST NYER.

Gabonaraktárnok

kerestetik azonnali belépésre. Aján-
latok „Szakember” címen a kiadó-
hivatalba. 4240

ALKALMAZÁST KERES.

Egy középkorú

férfi vidéken mészáros, vagy korcs-
mába percentre kiáruló állást
keres. 500—1000 korona kaució-
val rendelkezik. Cím a kiadóhiva-
tálban. 4250

ÜZLETEK.

Egy nagyforgalmu

biztos megélhetést nyújtó bode-
gára, egy élelmiszer üzletre és egy
nagyforgalmu utcában jól bevezet-
tett dohánytözsére vevőket kere-
sünk. „Discretio” közv. iroda Ré-
vai u. 10. 4249

Jómenetelű

20 év óta fennálló sütőde, gyárak
közlemben azonnal eladó. Cím a
kiadóhivatalba. 4209

KÜLÖNFÉLE.

Carboform szappan.

Olcsó, tökéletes, fertőtlenítő szap-
pan ára 40 fillér. Készíti Dr.
Földes és Hehs pipere szappan és
vegyészeti gyára Arad, kapható
mindenhol. 1224

200, esetleg

800 birkára feles helyet keresek
októberre. Kiss Antal seprős. 4168

Legfinomabb

szepességi málna-szörp kilónként
2 kor., üveg 20 fill. Citrom-szörp
kilónként 2 korona. A citrom-szörp
egy-két evőkanálnyi mennyisége
alkalmas egy pohár legfinomabb
limonádé előállítására. Szeder-szörp
kilónként 2 kor. 40 fill. Ribizke-
szörp 2 kor. 40 fill. Földes Kele-
men gyógyszerára Arad. Összes
készítményeink kaphatók Hehs
Vilmos Batthyány-utcai gyógyszer-
árában. 1224

Ezerjőftű

gyomor elixir. Emésztési zavarok,
étvágytalanság, felfúvódás, gyo-
morégés, émelygés, hányás, hány-
inger, szédülés, gyomorgörcsök,
székrekedés, bélröngyöség, bél-
féreg (giliszták) bélbacteriumok
ellen. Ára 1 és 2 korona Rak-
tárak Hehs Vilmos gyógyszerára
Aradon, Batthyány-utca és gutori
Földes Kelemen gyógyszerára Ara-
don, Deák Ferenc-utca. 5180

Névjegyek

csinos kivitelben készülnek az
Aradi nyomda r. t. nyomdájában.

Nagyobb mennyiségű különbéle

cipőket és szandalokat

sikerült olcsón
megvennem, melynek
elárusítását

a mai napon
megkezdtem.

KORÁNYI cipő és ruhaáruház

Bohus palota. 2691-1

„Matteine”

poloska- és molyirtó vállalat

Arad, Tabajdi Károly-utca 1. sz.

Telefon 10-45.

(Tulajdonos: Fischer.)

Elvállal teljes bérházak, szállodák,
intézetek, nagyobb magánlakások
féreg elleni biztosítását csekély
évi bérért. — Poloskák és ezek
petéinek végleges kiirtását egy
évi jótállás mellett. A tisztítandó
szobákból sem a butorzat, sem
semmi más nem távolított el s
igy az irtási munkát a háztartás-
ban semmi kárt, vagy zavart nem
okoz! 3561

Wajdits György

„TURUL”
gyógyszertárában

(Karolina-u. és Ferenc-tér
sarok.)

az összes kül- és bel-
földi különsségek és
drogeria cikkek dro-
geria árban kaphatók.

Mindenki azt mondja már; hogy
szeplők, májfoltok

és minden arctisztatlanságok el-
tüntetésére legjobb az eredeti

Kárpáti-féle

Benzoe tejrème ára 1 korona.

Benzoe tejszappan ára 70 fillér.

Főraktár: 4076

KÁRPÁTI JÁNOS
gyógyszertára
ARAD, BOROS BANI-TÉR.

2 korona
egy
számla v. levél

Rendező

Jámbor

papírüzletében

ARAD,
Andrássy-tér 3. sz.
(Tabajdi-utcai oldalon.) 1221

FOGAK

kuszása, tömése, fogsorok, aranyhi-
dak és koronák ideálisan szépen,
rágásra kitűnően, készülnek

HALMOS

vizsgázott fogtechnikus műtermé-
ben Asztalos Sándor-utca 10. sz.
(Szabadság tér és Asztalos Sán-
dor-utca sarok, 3663

Dr. Keppich

orvos az házában.) Telefon n. 633.

15791, 16026, 16027, és 16029/1914

Hirdetmény.

Arad sz. kir. város háztartása,
tisztí nyugdíj alapja, a kövezet-alap
és szennyvíz-csatorna fenntartási
alapot 1918. évi zárszámadásait
és összes mellékleteit 1914. év
június hó 28-tól azámitott 15 nap-
ra a főszámvevő hivatal helyisé-
gében közsemmiére kintenni rendel-
jük. Erről a város közönségét azzal
értesítjük, hogy jogában áll azok
a tati ellen es-tleges észrevételeit
az 1886. évi XXI. t. cz. 17. §.
érteimében a f. évi augusztus
havi közgyűlést megelőzőleg leg-
alább 8 nappal a tanácshoz betér-
jeszteni.

A városi tanács.

Világvállalat!

Csak 3 napig!

Először Európában

Nem a Béla-téren hanem az Óvár-téren. Nagyszámu lovak, tevék, medvék és elefántok!

Könyöt Brothers amerikai cirkusza, a

Barnum és Bailey Cirkusz

legkitűnőbb csillagaiból álló társulatával, csak 3 napig, Európa legszebb, legnagyobb cirkusza. Aradváros és környéke n. é. közönségének becses tudomására adom, hogy egész vállalatommal Romániából 14-én külön vonattal érkezem és

15-én este 8 órakor az Óvár-téren nagy diszelőadást rendezek

Előadásokat 3 napon át, ugymint: 15-én szerdán, 16-án csütörtökön és 17-én pénteken fogok tartani, melyek minden eddig bemutatott mutatványokat felül fognak mulni. Délután a város főcáin nagy diszfelvonulás.

Vállalatom nem tévesztendő össze hasonló utazó cirkuszokkal. — Mutatványaim eddig még egyetlen cirkuszban sem kerültek bemutatásra! Jegyek előre válthatók az érkezés napján délelőtt 10 órától az I. számú kocsinál. Bővebbet a falragaszok.

Naponta 10 órától nyilvános próba 20 fillér belépő-díj mellett.

Külön látványosság, mely egész nap látható 20 fill. belépti-díj mellett a cirkusz melletti sátorban

Csütörtökön délután 4 órakor családias előadás, gyerekek félárért. Pénteken bucsu előadás.

Csak 3 napig!

Először Európában

4138

Világvállalat!

Kizárólag I-ső osztályu minőség

Alkalmi tűzifa vétel a Marosparton.

A folyamatban lévő tutajozás alkalmából rendkívüli kedvező alkalma van a n. é. közönségnek Téli tűzifa szükségletét rendkívüli olcsón beszerezni.

I. rendü bükkhasábfa öle 34 korona
I. rendü cserhasábfa öle 38 korona

a marosparton tömören felőlezve. Kivánságra minden mennyiséget, egyenesen a tutajokról a Marospartra tömören kiőleztetünk és a házhoz szállítást ölenként 2.— koronáért a belváros minden részébe elvállaljuk. — A tűzifa száraz elsőrendü marosmenti minőségü és kifogástalanul tömören van őlezve. — Minden ől tűzifához 2 köteg aláguyjtófát díjtalanul szolgálunk ki.

Aradi Fűrészgyár Részvénytársaság

Gróf Tisza István ut 10. szám. :-: Telefon 711. sz.

Kitűnő minőségü száraz tűzifát waggononként is szállítunk a legjutányosabb árákon.

Fenti árákért kizárólag I-ső rendü minőséget szállítunk. Alárendeltebb minőségü fa megfelelően olcsóbb.

2668

Kizárólag I-ső osztályu minőség